

Årsredovisning 2018

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2019-02-20

Dnr: 2018-00826

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Joakim Lundgren

Året i sammandrag

Januari

Vid årsskiftet går ansvaret för statliga ramavtal för administrativa system över från Ekonomistyrningsverket (ESV) till Statens inköpscentral på Kammarkollegiet.

Februari

ESV lanserar handledningen Periodiseringar under räkenskapsåret. Den riktar sig till dem som arbetar med redovisningsfrågor på en myndighet.

En webbutbildning inom området verksamhetslogik publiceras på webbplatsen esv.se.

Mars

ESV publicerar både månadsutfallet och årsutfallet som öppna data på esv.se.

ESV redovisar sin årliga granskning av hur ansvariga myndigheter hanterar det EU-stöd de betalar ut till stödmottagare. ESV:s arbete visar att förvaltningen av EU-medel överlag fungerar bra men det finns några områden som behöver utvecklas.

April

ESV:s årliga redovisning över den statliga internrevisionen och myndigheternas interna styrning och kontroll visar att myndigheternas internrevision fungerar väl.

ESV publicerar den årliga ekonomiadministrativa värderingen (EA-värderingen). Den visar att myndigheterna följer det ekonomiadministrativa regelverket väl.

Maj

ESV presenterar en egeninitierad kartläggning av i vilken omfattning privata och offentliga aktörer hållbarhetsredovisar, samt föreslår en mer utförlig kartläggning och utredning inom området.

Juni

ESV publicerar rapporten Den statliga sektorn 2017. Den visar att den statliga sektorns nettoförmögenhet har ökat med 227 miljarder kronor på ett år.

Juli

Inför överlämningen av verksamheten för e-handel till Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) lämnar ESV ett förslag till ny föreskrift om e-faktura.

Augusti

ESV och Riksrevisionen presenterar tillsammans resultatet av ett test med säker informationsöverföring med eDelivery. Det är en lösning som kan effektivisera myndigheternas överföring av information till Riksrevisionen.

Årets tredje prognos publiceras. Den visar sig bli årets sista på grund av det sena budgetbeslutet avseende 2019.

September

Den 1 september startar DIGG. Ett antal uppgifter som ESV har arbetat med övergår till den nya myndigheten, till exempel att främja arbetet med e-handel i staten, ge stöd i regeringens satsning på e-förvaltning och att följa upp myndigheternas it-användning.

Oktober

ESV-dagen arrangeras den 16 oktober. Omkring 750 personer samlas på Folkets hus i centrala Stockholm för att lyssna till föreläsningar på årets tema Styrning på stadig grund.

ESV beslutar om ändrade föreskrifter och allmänna råd till fem förordningar och om ändringar i de statliga inrapporteringskoderna (s-koder).

November

Stora redovisningsdagen samlar 320 deltagare på Folkets hus i Stockholm. Hela dagen webbsänds och kan följas på esv.se.

ESV överlämnar sitt deluppdrag i Statskontorets regeringsuppdrag om intern ledning, styrning och uppföljning inom Försvarmakten. ESV har bland annat granskat och bedömt ändamålsenligheten i Försvarmaktens investeringsplan för samhällsinvesteringar.

I informationssystemet Hermes driftsätts ny funktionalitet som ökar nyttan för Regeringskansliet. Funktionaliteten möjliggör en effektivare hantering av investeringstabellerna i budgetunderlaget.

December

ESV rapporterar ett regeringsuppdrag om digitalt inlämnande av myndigheters årsredovisningar. Vi bedömer att nyttorna av ett införande i huvudsak skulle vara kvalitativa.

1 Generaldirektörens förord

ESV har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel, vilket bidrar till en effektivare statsförvaltning. Verksamheten består till stor del av löpande uppdrag, i form av bland annat prognoser och utfallsrapporter för statens budget, revisionsrapporter för EU-medel, utbildningar, uppföljning av myndigheternas ekonomiadministrativa värdering, internrevision och intern styrning och kontroll, samt utveckling av informationssystemet Hermes.

Aktivt arbete med kultur och digitalisering

Efter att ha lett myndigheten i snart två år kan jag konstatera att det är en verksamhet som i huvudsak fungerar mycket väl. Men vi kan bli ännu bättre. För att fortsätta vara relevanta och motsvara uppdragsgivarens och myndigheternas förväntningar på oss har vi pekat ut tre strategiska utvecklingsområden: en framgångsrik kompetensförsörjning, en förändrad organisationskultur samt ett aktivt arbete med att ta tillvara digitaliseringens möjligheter. De tre delarna påverkar varandra. Om vi har en utvecklingsinriktad kultur och blir bättre på digitalisering är jag övertygad om att det också bidrar till en framgångsrik kompetensförsörjning.

Under året har vi arbetat med alla tre delarna. Vi har ägnat mycket tid åt att diskutera hur vi behöver utveckla vår kultur och vårt arbetssätt för att kunna genomföra myndighetens uppdrag på ett mer ändamålsenligt och effektivt sätt. Vi har också genomfört ett par förstudier om möjligheterna att bättre ta tillvara digitaliseringens möjligheter och utveckla delar av våra kärnuppdrag.

Verksamhetsövergång präglade året

Utöver det löpande arbetet har 2018 präglats av några betydande förändringar av verksamheten. Den 1 september lämnade ESV över ansvaret för våra tidigare uppdrag inom e-handel och digitalisering genom en verksamhetsövergång till den nya Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Men arbetet pågick med full kraft ända fram tills dess, inte minst med att informera om den nya lagen om elektroniska fakturor till offentlig sektor.

Verksamhetsövergången ledde även till en organisationsförändring där två avdelningar gick samman under hösten. Den något slimmade organisationen har dock fortsatt fokus på att vara ett kunskapsnav i frågor som rör ekonomisk styrning.

Beslutsunderlag till regeringen

Flera av ESV:s uppdrag fungerar som beslutsunderlag till regeringen. Ett tydligt exempel är våra regeringsuppdrag om att utveckla myndigheternas arbete med intern styrning och kontroll. Tillsammans med förra årets uppdrag om behovsanpassad

resultatredovisning har ESV:s förslag bidragit till att regeringen ändrat i flera förordningar. Syftet är att underlätta tillämpningen av berörda förordningar och effektivisera myndigheternas arbete.

ESV har också lämnat flera förslag på nya regler inom redovisningsområdet, bland annat för redovisning och värdering av statliga hel- och delägda företag samt för redovisning av statens tjänstepensionsskuld.

Vidare har ESV stöttat regeringen i förhandlingar med EU-kommissionen om hur de nya regelverken ska utformas för revision och hantering av EU-medel. Reglerna ska gälla för EU:s fonder under nästa programperiod (2021-2027).

Avslutningsvis vill jag passa på att tacka alla de myndigheter och medarbetare på ESV som genom ett gott samarbete bidrar till vår vision att göra Sverige rikare.

Stockholm i februari 2019
Clas Olsson generaldirektör

Innehåll

Året i sammandrag	3
1 Generaldirektörens förord	5
Resultatredovisning	
<hr/>	
2 Verksamhetsöversikt	9
2.1 Ekonomi.....	9
2.2 Resultatredovisningens indelning	10
2.3 ESV:s prestationer.....	11
3 Verksamhetsområde Ekonomisk styrning	13
3.1 Verksamhetsöversikt	13
3.2 Resultatstyrning och finansiell styrning.....	15
3.3 Internrevision och intern styrning och kontroll.....	20
3.4 E-handel	20
3.5 Statsredovisningen	21
3.6 Statlig lokalförsörjning.....	23
3.7 Utbildning.....	24
3.8 Rådgivning.....	26
3.9 Regelförvaltning.....	27
3.10 Extern bedömning inom området Ekonomisk styrning.....	27
4 Verksamhetsområde Prognoser	30
4.1 Verksamhetsöversikt	30
4.2 Prognoser – statens budget och de offentliga finanserna.....	31
4.3 Analys av resultatet inom området Prognoser	32
5 Verksamhetsområde Informationssystemet Hermes	37
5.1 Verksamhetsöversikt	37
5.2 Drift	38
5.3 Användarstöd	39
5.4 Förvaltning och utveckling	40
5.5 Extern bedömning inom området Informationssystemet Hermes	41
6 Verksamhetsområde EU-revision	42
6.1 Verksamhetsöversikt	42
6.2 Årets revisionsarbete	45
6.3 Extern bedömning av området EU-revision	49
7 Övrig återrapportering	50
7.1 Avgiftsbelagd verksamhet.....	50
7.2 Tjänsteexport.....	51
7.3 Jämställdhetsintegrering.....	51
7.4 Stöd till Regeringskansliet	52
7.5 Samverkan	52

7.6	Upphandlingar som överstiger tröskelvärdet	53
7.7	Moderna beredskapsjobb	53
7.8	ESV:s utvecklingsarbete	53
7.9	ESV:s risk- och säkerhetsarbete	54
7.10	ESV kommunicerar	55
7.11	ESV levererar externa it-tjänster	55
7.12	Lista över rapporterade uppdrag	55
8	Kompetensförsörjning	58
8.1	ESV:s värdeord	58
8.2	Attrahera och rekrytera	59
8.3	Behålla och utveckla kompetens	59
8.4	Kompetensväxla och avveckla	60
8.5	Arbetsmiljö	60
8.6	Bedömning	61
<hr/>		
9	Finansiell redovisning	62
9.1	Sammanställning över väsentliga uppgifter	62
9.2	Resultaträkning	63
9.3	Balansräkning	64
9.4	Anslagsredovisning	65
9.5	Tilläggsupplysningar och noter	66

2 Verksamhetsöversikt

ESV:s verksamhet styrs främst av myndighetens instruktion och regleringsbrev. Nedan redovisas ESV:s ekonomi och därefter beskriver vi hur resultatredovisningen är indelad.

2.1 Ekonomi

I detta avsnitt redovisar vi ESV:s kostnader och intäkter.

2.1.1 Totala kostnader

ESV:s totala kostnader har minskat med 19,2 miljoner kronor jämfört med 2017.

Ekonomisk styrning minskar med 22,9 miljoner kronor vilket främst beror på att verksamheten inom administrativa system har övergått till Kammarkollegiet och att uppdraget om ramverk för it-kostnader har minskat jämfört med föregående år.

Utfallet för Informationssystemet Hermes är drygt 3,1 miljoner högre än föregående år. Det beror främst på ökade drift- och förvaltningskostnader.

Tabell 1. Totala kostnader (tkr)

	2018	2017	2016
Ekonomisk styrning	92 021	114 939	97 975
Prognoser	22 993	22 248	22 298
Informationssystemet Hermes	49 642	46 524	48 200
EU-revision	35 261	35 323	38 333
Tjänsteexport	27	144	3 168
Totala kostnader	199 944	219 178	209 974

2.1.2 Totala intäkter

ESV:s totala intäkter har minskat med 19,8 miljoner kronor jämfört med 2017.

Tabell 2. Totala intäkter per verksamhetsområde (tkr)

	2018	2017	2016
Ekonomisk styrning			
Anslag	72 373	76 437	69 143
Avgifter och andra intäkter än anslag	20 483	39 969	31 530
Summa	92 856	116 406	100 673
Prognoser			
Anslag	22 216	21 719	21 971
Avgifter och andra intäkter än anslag	777	529	327
Summa	22 993	22 248	22 298
Informationssystemet Hermes			
Anslag	48 111	45 515	47 426
Avgifter och andra intäkter än anslag	1 531	1 009	771
Summa	49 642	46 524	48 197
EU-revision			
Anslag	29 810	30 281	32 784
Avgifter och andra intäkter än anslag	5 451	5 042	5 559
Summa	35 261	35 323	38 343
Tjänsteexport			
Anslag*	0	0	4
Avgifter och andra intäkter än anslag	15	27	3 069
Summa	15	27	3 073
Summa anslag	172 509	173 952	171 328
Summa avgifter och andra intäkter än anslag	28 257	46 576	41 256
Summa intäkter	200 766	220 528	212 584

* Skillnaden mellan intäkter av anslag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen uppgår till 795 tkr, varav 664 tkr redovisas i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av lämnade bidrag. Resterande del av skillnaden, 131 tkr, avser semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 som redovisats mot anslag enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen (2011:223).

Minskningen avser huvudsakligen Ekonomisk styrning och har samma förklaring som under avsnitt 2.1.1.

2.2 Resultatredovisningens indelning

Resultatredovisningen är indelad i fem verksamhetsområden i enlighet med regleringsbrevet:

- Ekonomisk styrning
- Prognoser
- Informationssystemet Hermes
- EU-revision
- Tjänsteexport

2.3 ESV:s prestationer

Vi beskriver varje verksamhetsområde i ett eget kapitel, med undantag för tjänsteexport som vi beskriver i kapitel 7 Övrig återrapportering. För varje verksamhetsområde redovisar och kommenterar vi verksamhetens prestationer och resultat i förhållande till de uppgifter och återrapporteringskrav som ESV fått i instruktionen och i regleringsbrev. För varje verksamhetsområde inleder vi med en beskrivning av de uppgifter som enligt instruktionen och regleringsbrevet ingår i verksamhetsområdet. Därefter redovisar vi verksamhetsområdets prestationsområden och prestationstyper, tillsammans med verksamhetsområdets kostnader. Med prestationsområden menas en indelning utifrån vilken typ av kärnverksamhet som utförs, exempelvis internredovisning och intern styrning och kontroll. Vi väljer att dela in verksamheten i prestationsområden så att prestationerna inom prestationstyperna ska likna varandra. En prestationstyp är en mindre grupp prestationer som har något gemensamt. Resultatredovisningen följer den indelning vi presenterar i den inledande tabellen i varje kapitel.

Figur 1. Resultatredovisningens indelning

ESV redovisar *antalet* prestationer där vi gjort bedömningen att det är relevant, till exempel för avgiftssamråd och utbildningar. För flertalet av våra prestationer har vi gjort bedömningen att det varken är möjligt eller relevant att redovisa antalet prestationer. I de fallen beskriver vi prestationerna i löpande text.

För de flesta av ESV:s prestationstyper har vi också gjort bedömningen att det inte är relevant att redovisa någon styckkostnad, eftersom prestationerna inom en prestationstyp ofta skiljer sig mycket åt i kostnad och omfattning. Inom till exempel prestationstypen uppdrag skiljer sig prestationerna både vad gäller kostnad och omfattning, men även på så sätt att det kan vara olika typer av uppdrag mellan åren. Vi anser därför att styckkostnad skulle bli ett svårtolkat mått. ESV använder tidredovisning för att fördela kostnader på rätt verksamhet och finansår.

Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen är könsuppdelad avseende deltagare på våra utbildningar. För övrig statistik finns inte den informationen tillgänglig.

2.3.1 Extern bedömning av kvaliteten

Om det finns en extern bedömning av en verksamhet redovisar ESV den. För vissa delar av verksamheten är det svårt att få en extern bedömning av kvaliteten. Vilka bedömningar som finns redovisas under respektive verksamhetsområde. Det är främst kundundersökningar och uppföljningar av specifika uppdrag eller produkter som ligger till grund för vår analys.

3 Verksamhetsområde Ekonomisk styrning

3.1 Verksamhetsöversikt

Inom verksamhetsområdet Ekonomisk styrning bidrar ESV till en effektiv och ändamålsenlig ekonomisk styrning på alla nivåer i staten. Det gör vi genom att utveckla och förvalta statlig redovisning, finansiell styrning och resultatstyrning.

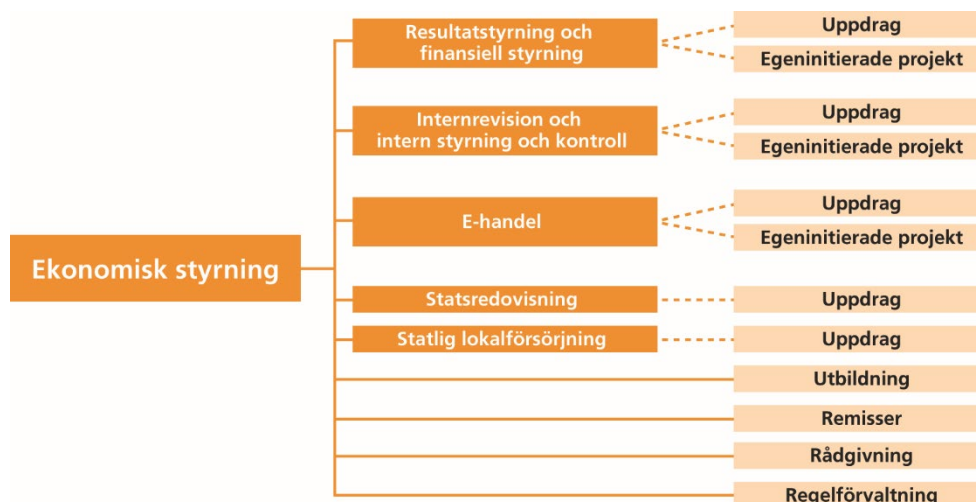
ESV utvecklar och samordnar också den statliga internrevisionen och utvecklar och förvaltar intern styrning och kontroll i staten. Dessutom fastställer ESV ekonomiadministrativa värden (EA-värdering) för varje myndighet, för att löpande följa upp den ekonomiadministrativa standarden inom staten.

ESV ansvarar också för statsredovisningen i form av det samlade utfallet för hela staten i olika skärningar. Den statliga ekonomin redovisas bland annat som resultat- och balansräkning, utfall på statens budget och i nationalräkenskapstermer. Vi lämnar även stöd till regeringen och myndigheterna inom lokalförsörjningsområdet, bland annat genom analyser av lokalanvändning och lokalkostnader i staten.

ESV ska bistå regeringen med de underlag den behöver för att säkerställa att statsförvaltningen är effektiv och att den interna styrningen och kontrollen är betryggande. Frågor om effektivitet och kontroll är därför centrala i vårt arbete.

Verksamhetsområdet Ekonomisk styrning är indelat i fem prestationsområden. Antalet ändrades under året då e-handel överlämnades till DIGG:

- Resultatstyrning och finansiell styrning
- Internrevision och intern styrning och kontroll
- E-handel (en uppgift som överlämnades till DIGG den 1 september)
- Statsredovisning
- Statlig lokalförsörjning

Figur 2. Verksamhetsområdets indelning

Prestationsområdena är därefter indelade i prestationstyperna uppdrag och egeninitierade projekt. Med egeninitierade projekt menas utveckling kopplad till vårt uppdrag där vi själva kan styra inriktningen samt göra egna prioriteringar. Alla prestationstyper finns inte inom alla prestationsområden.

Utöver detta finns det fyra prestationstyper som täcker hela verksamhetsområdet Ekonomisk styrning: Utbildning, Remisser, Rådgivning och Regelförvaltning.

Tabell 3. Prestationstyper och kostnader inom verksamhetsområdet Ekonomisk styrning (tkr)

	2018	2017	2016
Resultatstyrning och finansiell styrning			
Uppdrag	21 182	36 701	28 843
Egeninitierade projekt	5 505	8 307	1 773
Summa	26 687	45 008	30 616
Internrevision och intern styrning och kontroll			
Uppdrag	2 692	2 518	1 921
Egeninitierade projekt	121	450	376
Summa	2 813	2 968	2 297
E-handel*			
Uppdrag	11 026	16 508	16 789
Egeninitierade projekt		1 762	732
Summa	11 026	18 270	17 521
Statsredovisning			
Uppdrag	23 500	23 194	22 000
Summa	23 500	23 194	22 000

	2018	2017	2016
Statlig lokalförsörjning			
Uppdrag	3 816	3 370	3 573
Summa	3 816	3 370	3 573
Utbildning	8 791	11 006	11 392
Remisser**	1 614	1 238	1 425
Rådgivning	9 342	8 236	7 859
Regelförvaltning	4 432	1 649	1 292
Summa Ekonomisk styrning	92 021	114 939	97 975

* I prestationsområdet E-handel ingick till och med 2017 även administrativa system

** Remisser kommenteras i avsnitt 7.4

Totalt minskade kostnaderna för hela verksamhetsområdet Ekonomisk styrning. Minskningen av kostnader syns framförallt inom områdena Resultatstyrning och Finansiell styrning samt inom E-handel. Även området Utbildning minskar, medan en ökning syns framförallt inom områdena Rådgivning och Regelförvaltning.

Inom området Resultatstyrning och finansiell styrning är den största förklaringen till minskningen att ESV under 2017 hade kostnader på 15 miljoner kronor för uppdrag om ramverk för it-kostnader, där ESV vidarefakturerade till andra myndigheter med 11 miljoner kronor. Vidare hade vi under 2017 fler regeringsuppdrag som var mer resurskrävande.

Att området e-handel minskar är naturligt då verksamheten övergick till DIGG den 1 september, samt att verksamheten inom administrativa system övergick till Kammarkollegiet den 1 januari 2018.

Kostnaderna för Utbildning har minskat framförallt beroende på att vi har haft minskade kostnader för Statens controllerutbildning, där vi har haft en grupp som har deltagit i vårt program jämfört med två grupper under 2017.

Att området Rådgivning ökar har sin förklaring i att den löpande rådgivningen inom redovisning och finansiering har ökat, att vi har utarbetat en vägledning för avgiftssamråd samt att vi har gett särskilt stöd till Försvarmakten och Försvarets materielverk.

Kostnaderna för regelförvaltning har ökat markant. Det beror främst på att vi har arbetat med nya regler för resultatredovisning samt intern styrning och kontroll.

3.2 Resultatstyrning och finansiell styrning

Inom området Resultatstyrning och finansiell styrning har ESV flera uppdrag enligt instruktionen, regleringsbrev och andra regeringsbeslut.

3.2.1 Uppdrag inom Resultatstyrning och finansiell styrning

ESV har under året, utöver de uppdrag som redovisas nedan, analyserat behovet av krav på hållbarhetsredovisning samt arbetat med uppdraget om stöd till myndigheters effektiviseringsinsatser. Då dessa uppdrag rapporteras under 2019 redovisar vi dem i nästa årsredovisning.

Bra resultat överlag i årets EA-värdering

ESV fastställer årligen EA-värden för myndigheterna under regeringen. EA-värderingen består av två delar. Det är dels *myndighetsfrågorna*, som är frågor som myndigheterna själva besvarar, dels *koncernfrågorna*, där ESV och några andra myndigheter besvarar frågorna. ESV kan konstatera att myndigheterna fortsatt överlag är bra på att följa de ekonomiadministrativa bestämmelserna. Fler myndigheter än förra året får högsta EA-värdet. För 2017 hade 62 procent av myndigheterna AA, det högsta EA-värdet, jämfört med 54 procent för 2016. Ingen myndighet har fått myndighetsvärdet C. Negativt är att något fler myndigheter har fått det lägsta koncernvärdet C. Antalet är dock fortsatt litet: fem myndigheter i år jämfört med en myndighet förra året.

Framförallt är det en handfull frågor som påverkar resultatet negativt. Myndighetsfrågan om hantering av skatter och arbetsgivaravgifter har ett relativt lågt resultat. För koncernfrågan om beställningsbemyndiganden kvarstår det sämre resultatet från 2016. Endast 54 procent av myndigheterna uppfyller kriterierna för koncernfrågan om att skicka in hyresavtal i tid till ESV.¹

Stort fokus på avgiftssamråd

Myndigheterna ska varje år samråda med ESV om de avgifter de tar ut eller planerar att ta ut, enligt 7 § avgiftsförordningen (1992:191).

Tabell 4. Avgiftssamråd

	2018	2017	2016
Antal avslutade ärenden	117	106	121
Resursåtgång i timmar	1 157	763	863
Genomsnittlig handläggningstid i dagar	13	13*	16
Kostnad (tkr)	1 508	949	1 065
Styckkostnad (tkr)	12,9	9,0	8,8

* Jämförelsesiffran har ändrats.

ESV har avslutat 117 samråd under 2018. Vi har haft ett stort antal ärenden, men framförallt har vi lagt ner mer tid på samråden än tidigare år. Det finns flera förklaringar till detta. Vi hade ett stort inflöde av samråd i december månad, men där vi fattade beslut först i början av 2019. Behovet av kompletteringar har ökat mycket jämfört med förra året. För att undvika det framöver och för att underlätta för

¹ ESV 2018:37 Ekonomiadministrativ värdering för 2017.

myndigheterna att göra rätt, har vi under hösten arbetat med kvalitetssäkring och bland annat tagit fram en mall för vad ett avgiftssamråd ska innehålla.

Statens avgiftsintäkter minskade under 2017

Under 2017 fick staten in 79,5 miljarder kronor i avgiftsintäkter, vilket framgår av ESV:s årliga rapport om avgifter.² I jämförelse med 2016 minskade de totala avgiftsintäkterna med ungefär 740 miljoner kronor. Drygt 56 procent av statens avgiftsintäkter kommer från externa avgifter som utomstående parter betalar. Dessa intäkter har en statsfinansiell effekt. Övriga avgiftsintäkter är interna avgifter som betalas av andra statliga myndigheter.

Anpassning till ny redovisningsstandard för statens tjänstepensionsskuld

ESV har under året haft ett regeringsuppdrag att analysera och bedöma om principerna för redovisning av statens tjänstepensionsskuld bör förändras i syfte att åstadkomma lämpliga anpassningar till den nya redovisningsstandard IPSAS 39. Vi lämnade i vår rapport förslag om att försäkringstekniska omvärderingar av statens tjänstepensionsskuld ska redovisas direkt mot nettoförmögenheten i årsredovisningen för staten som avser år 2018.³

Analys av Migrationsverkets ekonomiadministrativa processer och prognoser

I början av 2017 fick ESV i uppdrag att analysera och bedöma Migrationsverkets ekonomiadministrativa processer och rutiner samt prognoser. I april 2018 lämnade ESV en rapport⁴ till regeringen. I rapporten ger vi ett antal förslag som vi sammantaget anser kan bidra till en mer enhetlig och transparent redovisning och mer lättillgängliga och träffsäkra prognoser.

Analys av Sameskolstyrelsens kostnader och intäkter

Under året har ESV arbetat med ett uppdrag att analysera Sameskolstyrelsens kostnader, avgiftsintäkter och ekonomiadministrativa processer och rutiner. ESV konstaterar i rapporten till regeringen att Sameskolstyrelsens personalkostnader har ökat mer än genomsnittet för andra statliga myndigheter under åren 2013 till 2017, och redovisar samtidigt några faktorer som kan förklara detta.⁵

Reglerna för att värdera och redovisa statens hel- och delägda företag bör justeras

ESV fick ett uppdrag av regeringen att göra en översyn av redovisnings- och värderingsreglerna för statens innehav av hel- och delägda företag. ESV föreslår ett antal förändringar av regelverket, bland annat att myndigheter bör använda andra metoder för att värdera och redovisa sina innehav. ESV anser att staten även fortsättningsvis ska göra avsteg från principen om att konsolidera hel- och delägda

² ESV 2018:41 Avgifter 2017 – om avgiftsbelagd verksamhet i staten.

³ ESV 2018:15 Anpassning till ny redovisningsstandard för statens tjänstepensionsskuld.

⁴ ESV 2018:38 Analys av Migrationsverkets ekonomiadministrativa processer och rutiner samt prognoser.

⁵ ESV 2018:53 Analys av Sameskolstyrelsens kostnader och intäkter.

företag. För att tydliggöra avsteget föreslår ESV att den variant av kapitalandelsmetoden som i nuläget används för att värdera företagen ersätts med värderingsmetoden förenklad substansvärdering. Uppdraget avrapporterades i slutet av oktober.⁶

Förutsättningar för ett digitalt inlämnande av myndigheternas årsredovisningar

ESV fick ett uppdrag av regeringen att utreda de förutsättningar som krävs för att de statliga myndigheterna ska kunna lämna in sina årsredovisningar digitalt. I uppdraget ingick också att göra en bedömning av vilka kostnader och nyttor en sådan digitalisering skulle innebära, såväl för de enskilda myndigheterna som för staten som helhet. En övergripande förutsättning för att införa en digital inlämning av årsredovisningar för statliga myndigheter, är att nyttorna överstiger kostnaderna. ESV bedömer att nyttorna av ett införande i huvudsak skulle vara kvalitativa, till skillnad från kostnaderna som är tydligt monetära. Ett eventuellt beslut om ett införande beror slutligen på regeringens avvägning mellan dessa aspekter. I rapporten till regeringen presenterar vi ESV:s syn på juridiska, organisatoriska, resursmässiga och tekniska ställningstaganden som regeringen kommer att behöva beakta vid ett eventuellt beslut om införande.⁷

Underlag till Statskontoret om Försvarsmaktens investeringsplan

ESV har haft ett deluppdrag i Statskontorets regeringsuppdrag om intern ledning, styrning och uppföljning inom Försvarsmakten. ESV har bland annat granskat och bedömt ändamålsenligheten i Försvarsmaktens investeringsplan för samhällsinvesteringar. Den 6 november lämnade ESV sitt underlag till Statskontoret.⁸ Underlaget fick ett stort genomslag och ESV hade muntliga dragningar både på Försvarsberedningen och i Försvarsutskottet. ESV har även fått ett uppdrag att under 2019 stödja Försvarsmakten och Försvarets materielverk i den fortsatta utvecklingen av investeringsplanerna.

ESV har följt upp de statliga myndigheternas användning av it och den offentliga sektorns digitalisering

ESV rapporterade i mars 2018 en analys tillsammans med information om nyckeltal, mognadsmätning och strategiska it-projekt till regeringen.⁹ Rapporten visar att myndigheterna ligger på liknande mognadsnivåer som de gjorde vid den första mätningen 2014. Uppföljningen visar inte heller några nämnvärda förändringar av myndigheternas it-kostnader eller it-investeringar räknat som andel av verksamhetskostnaderna.

⁶ ESV 2018:56 Redovisning och värdering av statliga hel- och delägda företag.

⁷ ESV 2018:58 Förutsättningar för ett digitalt inlämnande av myndigheternas årsredovisningar.

⁸ ESV dnr 2018-00176-2

⁹ ESV 2018:30 Myndigheters strategiska it-projekt, it-kostnader och mognad.

ESV har också haft i uppdrag att följa upp den offentliga sektorns digitalisering. I rapporten som lämnades i mars redovisas resultatet av den enkät som skickades ut till alla statliga myndigheter, kommuner och landsting. Resultaten från enkäten visar bland annat att digitaliseringen inom offentlig sektor går långsamt och att det är stora skillnader såväl mellan statlig och kommunal sektor som inom respektive sektor. Av enkäten framgår även att tillgången till nödvändig kompetens är ett hinder för digital utveckling som delas av de flesta offentliga aktörerna.¹⁰

Rapporten är framtagen som en del av regeringsuppdraget att följa myndigheternas användning av it och hur myndigheterna tar tillvara digitaliseringens möjligheter.¹¹ ESV hade denna uppgift fram till den 31 augusti då den övergick till DIGG.

Ramverk för jämförelse av it-kostnader

ESV har under 2017 och 2018 undersökt möjligheten att använda ett gemensamt och internationellt accepterat ramverk för att kunna göra jämförelser av it-kostnader och kundnöjdhet samt för att ta tillvara digitaliseringens möjligheter. Arbetet har genomförts tillsammans med sju statliga myndigheter. Uppdraget delredovisades¹² den 31 augusti 2017 och slutredovisades¹³ den 15 mars 2018. ESV fortsatte arbetet med ramverket tillsammans med de deltagande myndigheterna fram till den 31 augusti då uppgiften överlämnades till DIGG.

Underlag om investeringar för forskning och utveckling

ESV lämnade i juni 2018 ett underlag om investeringar för forskning och utveckling till regeringen i enlighet med vårt regleringsbrev. Underlaget möjliggör en bedömning av storleken på utfallet 2017 för den forskning och utveckling (FoU) som staten svarar för och som motsvarar nationalräkenskapernas definition av FoU. Underlaget innehåller även en kvot för hur stor del av varje anslag som används för FoU. Kvoten möjliggör en prognos för framtida utfall.¹⁴

3.2.2 Egeninitierade projekt

ESV vill utreda krav på hållbarhetsredovisning i staten

Under 2016 trädde nya regler i kraft som innebär att större företag ska rapportera om sitt arbete med miljö, sociala förhållanden, personal och respekt för mänskliga rättigheter. ESV har med anledning av de nya kraven i årsredovisningslagen gjort en kartläggning för att få en bild över vad de nya reglerna innebär och i vilken omfattning hållbarhetsredovisning görs, inom såväl den privata som den offentliga sektorn. Kartläggningen publicerades i en rapport i maj 2018.¹⁵ Efter detta fick ESV ett regeringsuppdrag att jämföra och analysera de krav som ställs på statliga myndigheter att redovisa olika aspekter av hållbarhet med de krav som ställs på en

¹⁰ ESV 2018:31 Digitalisering av det offentliga Sverige – en uppföljning.

¹¹ Regeringsbeslut 2016-02-25, N2016/01642/EF

¹² ESV 2017:63 Pilotprojekt om ramverk för it-kostnader (TBM).

¹³ ESV 2018:28 Pilotprojekt om ramverk för it-kostnader (TBM).

¹⁴ ESV dnr 2018-00527

¹⁵ ESV 2018:36 Hållbarhetsredovisning – en omvärldsbevakning.

hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen. ESV ska även analysera vilka för- och nackdelar det finns med att införa ytterligare redovisningskrav av detta slag för statliga myndigheter. Uppdraget ska redovisas till regeringen den 1 mars 2019.

3.3 Internrevision och intern styrning och kontroll

ESV har i uppdrag att utveckla och förvalta intern styrning och kontroll och internrevision i staten. För den statliga internrevisionen har ESV även ett samordningsuppdrag.

3.3.1 Uppdrag inom internrevision och intern styrning och kontroll

ESV konstaterar i sin årliga redovisning att den statliga internrevisionen fungerar väl samt att myndigheterna har en betryggande intern styrning och kontroll.¹⁶ ESV bedömer att myndigheterna tillämpar bestämmelserna om statlig internrevision och intern styrning och kontroll i hög utsträckning och har endast noterat ett fåtal avvikelser från bestämmelserna.

ESV lämnar förslag på ändringar i förordningen om intern styrning och kontroll

ESV har haft i uppdrag att lämna förslag till ändringar i förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll samt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag utifrån de bedömningar som ESV tidigare har redovisat.¹⁷ Uppdraget har även omfattat att lämna förslag på följdändringar i andra förordningar samt att utreda vilka konsekvenser förslagen får för myndigheterna. Uppdraget rapporterades den 15 februari.¹⁸

3.4 E-handel

ESV har haft uppdrag inom e-handelsområdet fram till och med den 31 augusti, då uppgiften övergick till DIGG.¹⁹ Uppgiften omfattades av verksamhetsövergång och det innebar i praktiken att verksamheten bedrevs fullt ut på ESV till dess att verksamheten och personalen flyttade till DIGG.

3.4.1 Uppdrag att stödja utvecklingen av e-handel i staten

ESV har under del av året haft i uppdrag att främja utvecklingen av e-handel hos statliga myndigheter.

Statusrapport och lag om obligatorisk e-faktura

ESV lämnade en statusrapport för arbetet med e-handel i mars 2018.²⁰ I den rapporten redovisade vi bland annat att myndigheterna generellt sett har goda

¹⁶ ESV 2018:34 Internrevision och intern styrning och kontroll 2018.

¹⁷ ESV 2017:65 Tillämpningen av förordningen om intern styrning och kontroll

¹⁸ ESV 2018:20 Utvecklad intern styrning och kontroll – förslag till förordningsändringar om intern styrning och kontroll.

¹⁹ Regeringsbeslut 2017-12-07, Fi2017/04630/E2.

²⁰ ESV 2018:27 E-handel och PEPPOL – statusrapport 2017.

förutsättningar att leva upp till den förestående lagen om obligatorisk e-faktura till offentlig sektor som träder i kraft den 1 april 2019.²¹

Som ett led i arbetet med att förbereda den offentliga och privata sektorn inför den nya lagen genomförde ESV, i samarbete med Statistiska Centralbyrån (SCB), en enkät riktad till mikro- och småföretag. Syftet var att följa upp deras kännedom om den nya lagen och att anpassa informationsinsatserna utifrån resultaten från enkäten.

PEPPOL och SFTI

ESV har under året varit svensk pan-european public procurement on-line (PEPPOL)-myndighet och på europeisk nivå har vi fortsatt att driva e-handelsarbetet inom ramen för OpenPEPPOL.²² ESV har arbetat med att främja elektroniska inköp och har bland annat tagit fram rekommendationer för öppna standarder för elektronisk affärskommunikation.

ESV har inom ramen för sin medverkan i single face to industry (SFTI) utarbetat nya specifikationer i OpenPEPPOL för exempelvis e-handel som rekommenderas på nationell nivå.²³

Enligt ESV:s föreskrifter till förordningen (2003:770) om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte skulle alla myndigheter senast den 1 november 2018 vara anslutna till PEPPOL. Vi arbetade därför intensivt under våren med olika informations- och utbildningsinsatser.

Främja utvecklingen av eDelivery

ESV har också haft i uppdrag att bevaka, informera och samordna EU:s digitala ”byggsten” eDelivery för den offentliga och privata sektorn. eDelivery hanterar säker meddelandeutväxling mellan e-tjänster och system och kan vara ett stöd inom flera verksamhetsområden. Byggstenen är framtagen för att kunna föra över strukturerad och ostrukturerad digital information.

ESV har deltagit i EU:s forum för eDelivery och även anordnat eDelivery-dagar i Sverige samt informerat enskilda företag och myndigheter om hur eDelivery kan användas.²⁴

3.5 Statsredovisningen

Prestationsområdet omfattar bland annat uppdragen Uppföljning av statens budget, Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys samt Finansstatistik. ESV bidrar till kontroll över statens finanser genom den information vi tar fram inom

²¹ Lag (2018:1277) om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling.

²² www.peppol.eu

²³ SFTI är ett samarbetsorgan mellan Sverige Kommuner och Landsting (SKL), Upphandlingsmyndigheten och ESV/DIGG som tillsammans bedriver ett arbete med att främja förutsättningarna för elektronisk handel.

²⁴ ESV 2018:26 E-Delivery – statusrapport 2017.

området Statsredovisning. Informationen ger också ett underlag till beslut om den ekonomiska politiken.

3.5.1 Uppdrag inom Statsredovisning

Inom prestationsområdet Statsredovisning återkommer uppdragen från regeringen årligen.

ESV följer upp statens budget

ESV följer upp, analyserar och redovisar utfallet på statens budget och ålderspensionssystemet månadsvis. Redovisningen är ett stöd för regeringens kontroll av budgeten och utgiftstaket. Utfallsanalysen publiceras på esv.se.²⁵ Varje år tar ESV också fram rapporten Utfallet för statens budget. Rapporten bereds i Regeringskansliet och är en del i regeringens Årsredovisning för staten som lämnas till riksdagen. ESV redovisade Utfallet för statens budget för 2017 i mars.²⁶

Som en del av Sveriges officiella statistik tar vi också fram publikationen Tidsserier över statens budget med mera. Tidsserierna omfattar bland annat budgetutfallet, realekonomisk fördelning av budgetutfallet i olika skärningar och uppgifter ur resultat- och balansräkningen.²⁷ I enlighet med regleringsbrevet redovisade ESV även budgetens utfall realekonomiskt.²⁸ Vi levererade också tidsserier över utfallet på statens budget i 2018 års struktur.²⁹ ESV tog även fram underlag för Regeringskansliets ekonomiska analys och pris- och löneomräkning av anslag.³⁰

Vi lämnade underlag för statens årsredovisning

Det underlag till årsredovisning för staten som ESV lämnar varje år till regeringen består av två huvuddelar. Den ena är rapporten Utfallet för statens budget som vi beskrivit ovan. Den andra är rapporten Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys med mera. Den andra rapporten bildar efter beredning i Regeringskansliet kapitlet Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys i regeringens årsredovisning för staten, men även hela eller delar av kapitlen Utveckling av statsskulden, Nationellt intygande och avgifter till och bidrag från EU. Vi lämnade rapporten till regeringen i mars.³¹ Vi publicerade också den samlade bilden över statlig sektor i rapporten Den statliga sektorn 2017³² och vi tog fram tidsserier med information från Resultat- och balansräkningen.³³

²⁵ ESV dnr 2018-00129, 2018-00199, 2018-00317, 2018-00411, 2018-00523, 2018-00738, 2018-00761, 2018-00822, 2018-00979, 2018-01018, 2018-01261 och 2018-01503.

²⁶ ESV 2018:32 Utfallet för statens budget 2017 – del av ESV:s underlag till årsredovisning för staten.

²⁷ ESV 2018:42 Tidsserier, statens budget m.m. 2017.

²⁸ ESV 2018:32 Utfallet för statens budget 2017 – del av ESV:s underlag till årsredovisning för staten.

²⁹ ESV dnr 2018-00238

³⁰ ESV dnr 2018-00093

³¹ ESV 2018:33 Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m. 2017 – del av ESV:s underlag för årsredovisning för staten.

³² ESV 2018:43 Den statliga sektorn 2017.

³³ ESV 2018:45 Tidsserier för Årsredovisning för staten 2017.

ESV levererade finansstatistik till SCB och Eurostat

ESV tar fram underlag till statens finansiella sparande i nationalräkenskaperna och uppgifter till Excessive deficit procedure (EDP) för den statliga sektorn. Vi levererar detta till SCB som i sin tur sammanställer och levererar till EU:s statistikorgan Eurostat.

Underlaget till statens finansiella sparande består av reala och finansiella räkenskaper och ESV levererar dessa till SCB varje kvartal.³⁴ Uppgifterna till EDP för den statliga sektorn lämnar vi två gånger per år.³⁵ EDP-rapporteringen innebär bland annat att vi analyserar skillnaden mellan budgetsaldot och det finansiella sparandet i nationalräkenskaperna. Dessa beräkningar är viktiga inom EU eftersom de ska visa att länderna inte har för stora underskott i förhållande till de kriterier som finns uppsatta inom EU.

ESV deltog under 2018 i arbetsgruppen excessive deficit procedure statistics (EDPS WG). Vi har under året också fortsatt arbeta med de åtgärds punkter som presenterades av Eurostat 2017 efter ett så kallat dialouge visit, där Eurostat granskar hur Sverige lever upp till uppställda krav på statistiken.

I mars publicerades inkomstliggaren

Inkomstliggaren är en dokumentation över de bestämmelser som gäller för varje inkomstittel. En uppdaterad version publicerades på esv.se i mars.³⁶

ESV gjorde en kartläggning av beräkningsmetoden för PLO

Regeringen gav under året ESV i uppdrag att kartlägga tillämpningen av beräkningsmetoden avseende omräkningstalet för övriga förvaltningskostnader i pris- och löneomräkningen (PLO) av förvaltningsanslag. ESV skulle också analysera metodens ändamålsenlighet och vid behov lämna förslag till justeringar av beräkningsmetoden i syfte att göra den mer ändamålsenlig.

ESV lämnade tre alternativa förslag till justeringar av beräkningsmetoden för omräkningstalet. Förslagen sträcker sig från mindre modifieringar till mer långtgående justeringar. Bedömningen av de olika alternativen förutsätter en samlad värdering av olika faktorer.³⁷

3.6 Statlig lokalförsörjning

Inom området ska ESV samla in och tillhandahålla uppgifter om den statliga lokalförsörjningen och lämna yttranden om sådana hyresavtal som kräver regeringens medgivande.

³⁴ ESV 2018:19, 2018:39, 2018:49, 2018:54, ESV dnr 2018-00183, 2018-01419, 2018-00803, 2018-01420.

³⁵ ESV dnr 2018-00324 och 2018-01494.

³⁶ ESV 2018:22 Inkomstliggaren 2018.

³⁷ ESV 2018:55 Översyn av omräkningsmetoden för övriga förvaltningskostnader i pris- och löneomräkningen (PLO).

3.6.1 Uppdrag inom Statlig lokalförsörjning

ESV ska varje år lämna ett underlag till regeringen inför prisomräkningen av lokalkostnadsdelen i anslagen samt analysera myndigheters lokaler i Stockholm.

ESV lämnade underlag för prisomräkning av lokalkostnader

I januari lämnade ESV underlag till regeringen för prisomräkning av lokalkostnadsdelen i anslagsbaserna för budgetåret 2019 samt ett reviderat underlag för 2018.³⁸ Beräkningarna baserades på information från vår databas om statliga myndigheters hyresavtal. Under året uppdaterade vi databasen med 793 nya avtal. ESV lämnade under februari även ett underlag till regeringen för omräkning av Regeringskansliets lokalkostnader i utlandet för 2019.³⁹

För att myndigheterna ska kunna skriva hyresavtal med en löptid längre än sex år (tio år inom universitets- och högskoleområdet) krävs regeringens godkännande av hyrestiden och att myndigheterna dessförinnan inhämtat ESV:s yttrande. Under 2018 lämnades 11 sådana yttranden över sammanlagt 22 hyresavtal.

ESV publicerar analys av statliga myndigheters lokaler i Stockholmsområdet

ESV publicerade i augusti analysen Statliga myndigheters lokaler i Stockholm, Solna och Sundbyberg 2016 och 2017.⁴⁰

3.7 Utbildning

Prestationsområdet Utbildning omfattar huvuddelen av den utbildningsverksamhet som ESV bedriver. De utbildningar som vi arrangerar inom verksamhetsområdet Informationssystemet Hermes redovisas i kapitel 7.

ESV arrangerar många olika typer av utbildningar och seminarier. Våra öppna utbildningar består av ett standardutbud av kurser inom ekonomistyrning, redovisning och internrevision. Utbildningarna hålls i föreläsningsform, kombinerat med diskussioner och övningar i större och mindre grupper. Vår grundkurs föregås av att deltagarna genomgår en webbutbildning som avslutas med ett kunskapsprov där det krävs ett godkänt resultat för att delta i den resterande utbildningen.

Vi har under året genomfört två programutbildningar: Onödig efterfrågan och Statens controllerutbildning. Gemensamt för programutbildningarna är att de har flera träffar spridda över året. Mellan träffarna utför deltagarna uppgifter på hemmaplan.

³⁸ ESV dnr 2018-00036

³⁹ ESV dnr 2018-00198

⁴⁰ ESV 2018:51 Statliga myndigheters lokaler i Stockholm, Solna och Sundbyberg 2016 och 2017.

ESV genomförde under våren 2018 en komprimerad version av det utvecklingsprogram som genomfördes 2017 och som riktade sig till myndigheter som kommit långt med införandet av elektronisk handel.

Vi håller kontinuerligt kostnadsfria frukostseminarier som tar upp aktuella ämnen inom ESV:s verksamhetsområden. Under året har ESV även samordnat nätverksträffar för Nätverket för statliga internrevisorer, Nätverket om resultatredovisning samt Nätverket för nyttorealiserings. Efter förfrågningar från andra myndigheter har skräddarsydda utbildningar genomförts.

Tabell 5. Antal utbildningsdagar och deltagare inom Ekonomisk styrning samt kostnader (tkr) och andel kvinnor respektive män som deltog i utbildningarna

	2018	2017	2016
Öppna utbildningar			
Antal utbildningsdagar	21	24	24
Antal deltagare	358	366	351
Utbildningsseminarier			
Antal seminariedagar	14	11	14
Frukostseminarier (antal deltagare)	238	121	133
ESV-dagen (antal betalande deltagare)	675	693	660
Övriga seminarier (antal deltagare)	508	443	479
Programutbildningar			
Antal utbildningsdagar	23	30	32
Antal deltagare	63	76*	98
Uppdragsutbildningar			
Antal utbildningstillfällen	16	17	25
Webbutbildningar**			
Antal som genomfört utbildningarna	1 356		
Kostnad (tkr)	8 791	11 006	11 392
Andel kvinnor/män av deltagarna***	74/24%		

* Jämförelsesiffran har ändrats.

** Avser utbildningarna Grunderna i statlig styrning (879) som lanserades 2017, Verksamhetslogik (541) som lanserades i februari 2018 samt Onödig efterfrågan (29) som lanserades i november 2018.

*** Uppgiften började samlas in från 2018. 2% ville inte ange kön.

Kostnaderna för utbildningarna minskade jämfört med föregående år. Det beror bland annat på att vi 2018 endast hade en grupp i Statens controllerutbildning mot två året innan. Vidare var upplägget för ESV-dagen något annorlunda och en kurs i nyttorealiserings avvecklades under året, då uppgiften flyttades till DIGG. I övrigt är ESV:s utbildningsverksamhet relativt stabil över åren. Några saker som vi vill lyfta fram från 2018:

- ESV har fortsatt arbetet med att digitalisera utbildningar. Vi har tagit fram en webbutbildning om Onödigt efterfrågan och påbörjat arbetet med en webbutbildning om Redovisning av anläggningstillgångar.
- ESV-dagen har i grunden samma form som föregående år, men då ESV inte längre förvaltar några ramavtal tog vi 2018 bort utställningen där ramavtalsleverantörer medverkat. Som en följd av det bytte vi lokal från Stockholmsmässan i Älvsjö till Folkets hus i Stockholm.
- För att så många som möjligt ska kunna ta del av våra seminarier och konferenser kompletterar vi dem med webbsändningar. Unika tittarsiffror för frukostseminarierna var 1 120, för Stora redovisningsdagen 469 och för ESV-dagen 498 tittare.⁴¹
- Utbildningen Introduktion i nyttorealiserings samt Nätverket för nyttorealiserings har under året lämnat ESV då verksamheten gick över till DIGG.

3.8 Rådgivning

ESV ger råd per telefon, e-post, genom att vi lägger ut frågor och svar på esv.se och genom handledningar. Vi ger också råd vid olika former av möten. Det kan vara i rådgivande möten, referensgrupper eller informationsträffar.

Den direkta rådgivningen via telefon eller e-post uppgår till 4 900 timmar (4 700 timmar under 2017). Förändringen består både av en minskning av antalet timmar där vi har gett rådgivning för den del som har övergått till DIGG, och samtidigt en ökning av frågor inom området redovisning och finansiering.

Under 2017 påbörjade vi ett arbete med att utveckla och effektivisera rådgivningen och det fortsatte under 2018. Idag når en frågeställare ESV genom många olika kanaler. Vi vill förenkla så att alla som ställer frågor kan nå oss via en kanal. Ett annat mål är att arbeta mer med kunskapsåtervinning så att frågor och svar kan återanvändas och komma flera till del. Vi vill också arbeta mer digitalt. Under 2018 har ESV därför upphandlat ett it-stöd. Från och med våren 2019 blir det möjligt för alla som vill ställa frågor till oss att nå oss via en gemensam ingång på esv.se eller genom informationssystemet Hermes.

3.8.1 Vi har lämnat stöd i intern styrning och kontroll och resultatredovisning

Med anledning av regeringens förändringar i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag som trädde i kraft den 1 januari 2019 har ESV i nära dialog med andra myndigheter utvecklat ett webbaserat stöd.⁴²

⁴¹ Hur länge tittarna har följt sändningen varierar.

⁴² Ekonomistyrningsverket, Intern styrning och kontroll, <https://www.esv.se/statlig-styrning/intern-styrning-och-kontroll/> (hämtad 2019-01-17)

3.8.2 Vi har uppdaterat momshandledningen

Under året gjorde vi en uppdatering av handledningen i moms⁴³ för statliga myndigheter som finns i webbformat. Uppdateringen omfattar bland annat ett förtydligande om allmän handling, om regeln att sälja tillgångar utan moms och varför statliga myndigheter omfattas av omvänd skattskyldighet vid inköp av byggtjänster.

3.8.3 Ny handledning för periodiseringar under räkenskapsåret

I februari gav ESV ut handledningen Periodiseringar under räkenskapsåret,⁴⁴ som tar upp vilka periodiseringar av kostnader och intäkter som myndigheterna bör göra varje månad och kvartal, samt utgångspunkterna för periodisering vid årsskiftet. Periodiseringarna är viktiga för rapporteringen till statsredovisningen.

3.8.4 Ny handledning för att redovisa garantier och utlåning

Regeringen har gett några få myndigheter rätten att ge ut lån och utfärda garantier. Omfattningen är dock ofta betydande både för den enskilda myndigheten och för staten som helhet. ESV har under året utarbetat en handledning om hur berörda myndigheter bör redovisa garantier och utlåning löpande under året och vid bokslutet.⁴⁵

3.9 Regelförvaltning

I oktober beslutade ESV om nya regler. Det var framförallt inom områdena avgiftssamråd, intern styrning och kontroll samt resultatredovisning. ESV har också beslutat om nya regler inom andra områden, till exempel när det gäller redovisningsregler för beställningsbemyndiganden och avsättningar för pensioner. ESV har dessutom beslutat om förändrade S-koder.⁴⁶

3.10 Extern bedömning inom området Ekonomisk styrning

Inom verksamhetsområdet redovisar vi den externa bedömningen av resultatet utifrån prestationstyperna Uppdrag och Utbildning.

ESV använder en enkät i uppföljningen av olika uppdrag och uppdragsutbildningar. Där ställer vi frågor om den allmänna uppfattningen om prestationens kvalitet, men också specificerade frågor om hur nöjd beställaren är.

I uppföljningen av våra kurser och seminarier svarar deltagarna bland annat på frågan om vad de tycker om kursen eller konferensen som helhet.

3.10.1 Analys av Uppdrag

Inom området Ekonomisk styrning utför ESV varje år uppdrag. I en enkät med frågor följer ESV upp tillfälliga uppdrag men även några årligen återkommande. Det

⁴³ ESV 2018:48 Momshandledning.

⁴⁴ ESV 2018:17 Periodiseringar under räkenskapsåret.

⁴⁵ ESV 2017:74 Att redovisa garantier och utlåning.

⁴⁶ ESV:s cirkulär 2018:2-2018:9.

genomsnittliga värdet på respektive fråga framgår av tabellen. Frågorna börjar med ”Anser ni att ESV levererat en produkt som...”

Tabell 6. Bedömning⁴⁷ av uppdrag inom Ekonomisk styrning

Fråga	2018	2017	2016
fokuserar på rätt område	9,2	8,2	9,4
motsvarar uppställda förväntningar	8,9	7,6	8,9
håller rätt kvalitet	8,8	7,9	8,2
innehåller väl underbyggda förslag och slutsatser	8,5	7,4	8,0
har föregåtts av tillräckliga kontakter med mottagaren	9,5	8,7	8,9
har ett bra språk	9,1	8,2	8,4
är användbar i mottagarens fortsatta arbete	9,2	8,1	9,0

Uppdragsgivarna har för 2018 bedömt 10 uppdrag som ESV har utfört⁴⁸

- Underlag till statens finansiella sparande – reala räkenskaper⁴⁹
- Underlag till statens finansiella sparande – finansiella räkenskaper⁵⁰
- Ekonomiadministrativ värdering för 2017⁵¹
- Anpassning till ny redovisningsstandard för statens tjänstepensionsskuld⁵²
- Internrevision och intern styrning och kontroll 2018⁵³
- Analys av Sameskolstyrelsens kostnader och intäkter⁵⁴
- Redovisning och värdering av statliga hel-och delägda företag⁵⁵
- Förutsättningar för ett digitalt inlämnande av myndigheternas årsredovisningar⁵⁶
- Utvecklad intern styrning och kontroll⁵⁷
- Översyn av omräkningsmetoden för övriga förvaltningskostnader i pris- och löneomräkningen (PLO)⁵⁸

Hur många uppdrag som blir bedömda enligt denna mätning varierar mellan åren eftersom antalet uppdrag skiljer sig, men det beror även på att vi inte alltid får svar när vi skickar vår uppföljningsenkät till Regeringskansliet. Vi har haft färre uppdrag under 2018 där vi har fått en extern bedömning. Det var 10 stycken under 2018 jämfört med 17 stycken 2017 och 11 stycken under 2016. Det är relativt få och vi behöver därför tolka resultatet med försiktighet och inte göra direkta jämförelser över åren.

⁴⁷ Bedömningen sker på en 10-gradig skala där 1 innebär "inte alls nöjd" och 10 innebär "i allra högsta grad nöjd".

⁴⁸ ESV dnr 2019-00028.

⁴⁹ ESV 2018:19, 2018:39, 2018:49, 2018:54.

⁵⁰ ESV dnr 2018-00183, 2018-01419, 2018-00803, 2018-01420.

⁵¹ ESV 2018:37 Ekonomiadministrativ värdering för 2017.

⁵² ESV 2018:15 Anpassning till ny redovisningsstandard för statens tjänstepensionsskuld.

⁵³ ESV 2018:34 Internrevision och intern styrning och kontroll 2018.

⁵⁴ ESV 2018:53 Analys av Sameskolstyrelsens kostnader och intäkter.

⁵⁵ ESV 2018:56 Redovisning och värdering av statliga hel- och delägda företag.

⁵⁶ ESV 2018:58 Förutsättningar för ett digitalt inlämnande av myndigheternas årsredovisningar.

⁵⁷ ESV 2018:20 Utvecklad intern styrning och kontroll – förslag till förordningsändringar om intern styrning och kontroll.

⁵⁸ ESV 2018:55 Översyn av omräkningsmetoden för övriga förvaltningskostnader i pris- och löneomräkningen (PLO).

ESV tycker ändå att det är av värde att presentera utfallet i tabellen. Den externa bedömningen är värdefull som ett komplement till dialogen och diskussionen med uppdragsgivarna om vilka lärdomar vi kan dra och hur vi kan förbättra oss. De svarsblanketter vi får kompletteras ibland även med kommentarer som också är av värde.

Frågan om uppdraget har föregåtts av tillräckliga kontakter med uppdragsgivaren är det område som liksom 2017 har högst värde. ESV har arbetat aktivt de senaste åren med att förbättra dialogen med uppdragsgivaren.

Frågan om våra rapporter innehåller väl underbyggda förslag och slutsatser har liksom 2017 lägst värde. Det är ett område som vi fortsatt fokuserar på och arbetar med för att förbättra.

Det genomsnittliga värdet för samtliga frågor har gått upp jämfört med 2017 och ligger på den högsta nivån sedan vi startade denna mätning. Jämfört med 2017 håller uppdragen en mer jämn nivå vilket är en av förklaringarna till ökningen. Det är dock svårt att dra några långtgående slutsatser eftersom antalet bedömda uppdrag är färre än 2017.

Sammantaget anser vi att mätningen visar på ett tillfredsställande resultat.

3.10.2 Värdena för Utbildning når målet

ESV använder en enkät i uppföljningen av utbildningar och konferenser. Vi ställer frågor om programinnehållet och arrangemangets kvalitet. Enkäten avslutas med en fråga om hur nöjd deltagaren är med aktiviteten som helhet. Deltagaren svarar i en femgradig skala (1=inte alls nöjd, 5=mycket nöjd). ESV har som mål att 80 procent av deltagarna ger ett betyg om tre eller högre. Av de deltagare som besvarat utvärderingen har 98 procent gett betyget tre eller högre.

ESV:s två stora konferenser

Under året har vi anordnat två större konferenser: ESV-dagen och Stora redovisningsdagen. ESV-dagen genomfördes den 16 oktober och hade temat Styrning på stadig grund. Dagen hade 675 betalande deltagare och inklusive funktionärer och särskilt inbjudna var siffran 761. Målet var att vi skulle ha 600 deltagare och att 80 procent av deltagarna skulle ge betyg tre eller högre på den femgradiga skalan. Antalet uppnåddes och för att mäta nöjdheten med programmet ställdes i utvärderingen frågan ”Hur nöjd är du med ESV-dagen om helhet?”. Av de deltagare som besvarade utvärderingen gav 96 procent dagen betyget tre eller högre.

Stora redovisningsdagen genomfördes den 22 november. Dagen hade 316 betalande deltagare. På förmiddagen var programmet inriktat på bokslutet och nya regler och eftermiddagen hade temat korruption. Av de deltagare som besvarade utvärderingen gav 97 procent dagen betyget tre eller högre på den femgradiga skalan.

4 Verksamhetsområde Prognoser

4.1 Verksamhetsöversikt

ESV gör prognoser och analyser av svensk ekonomi med särskilt fokus på den statsfinansiella utvecklingen. Regeringen och riksdagen använder prognoserna i budgetarbetet och för att följa upp statens budget. ESV:s prognoser ska i god tid identifiera större avvikelser från budgeten.

Prognoserna omfattar:

- Den makroekonomiska utvecklingen
- Utvecklingen av intäkter, inkomster och utgifter
- Beräkningar av det finansiella sparandet i staten, kommunerna och ålderspensionssystemet
- Utvecklingen av statsskulden och Maastrichtskulden⁵⁹

Prognoserna för statens inkomster och utgifter redovisas i enlighet med strukturen på statens budget. Vi utvärderar om de tre budgetpolitiska målen uppfylls: överskottsmålet för offentlig sektor, utgiftstaket för de statliga utgifterna och balanskravet för kommunerna.

Utöver att göra prognoser svarar vi på remisser på förslag som kan påverka utvecklingen av statens inkomster och utgifter samt de offentliga finanserna.

Inom verksamhetsområdet Prognoser finns två prestationstyper: Prognoser och Remisser.

Figur 3. Verksamhetsområdets indelning

Tabell 7. Prestationstyper och kostnader inom Prognoser (tkr)

	2018	2017	2016
Prognoser	22 709	21 659	21 798
Remisser	284	589	500
Summa Prognoser	22 993	22 248	22 298

⁵⁹ Konsoliderad bruttoskuld i offentlig förvaltning. Summan av skulder i statlig och kommunal förvaltning och i sociala trygghetsfonder (ålderspensionssystemet) minus skulder mellan dessa delsektorer. Inom stabilitets- och tillväxtpakten finns ett krav om att Maastrichtskulden inte får överstiga 60 procent av BNP.

Kostnaderna för verksamhetsområdet är relativt stabila. Skillnader mellan åren beror huvudsakligen på personalförändringar.

4.2 Prognoser – statens budget och de offentliga finanserna

Normalt publicerar ESV fyra fullständiga kort- och medelfristiga prognoser under ett år. Under 2018 har vi bara publicerat tre prognoser.⁶⁰ För att kunna beakta effekterna av den av riksdagen beslutade budgeten, det vill säga budgetpropositionen för 2019 (övergångsbudgeten) med justeringar för Moderaternas och Kristdemokraternas budgetreservation, sköts publiceringstidpunkten för prognosen i december 2018 fram till januari 2019.

Omfattningen på texterna i de rapporter vi publicerat under 2018 har varierat mellan publiceringstillfällena även om vi redovisat en fullständig kort- och medelfristig prognos vid samtliga tillfällen. I april innehöll rapporten fördjupade analyser och beskrivningar av effekter i de senaste budgetarna.

ESV ska enligt regleringsbrevet rapportera vilka utvecklingsinsatser som skett inom verksamhetsområdet under året. Under 2018 har vi genomfört den första delen i en förstudie för att undersöka hur vi kan automatisera arbetsprocesserna och rutinerna för inkomst- och utgiftsprognoser samt hur vi kan skapa en gemensam databas för våra prognosvariabler. Syftet är bland annat att frigöra tid till fördjupade analyser. Automatisering av arbetsprocesser kan i förlängningen skapa en grund för ett eventuellt utnyttjande av artificiell intelligens (AI) i prognosarbetet. I förstudien har vi fört en dialog med Konjunkturinstitutet (KI) och Finansdepartementet för att utbyta erfarenheter.

ESV har också utrett hur det nya överskottsmålet ska följas upp och hur vi ska utvärdera det. Resultatet presenterades i ett fördjupningsavsnitt i prognosrapporten i januari 2019. I samband med det ser vi också över våra beräkningar för strukturellt sparande. Vi har jämfört och diskuterat våra beräkningar för strukturellt sparande och hur utvärderingen av överskottsmålet ska göras med Finanspolitiska rådet, KI och Finansdepartementet. Det strukturella sparandet ska användas som en framåtblickande indikator för att analysera det nya överskottsmålet.

4.2.1 Fördjupade analyser

Vi har genomfört olika fördjupade analyser och utvecklingsinsatser för att belysa intressanta frågeställningar och stärka kvaliteten i prognoserna. Nedan ges som ett

⁶⁰ 2018:35, 2018:47, 2018:50 Prognos – statens budget och de offentliga finanserna.

exempel en sammanfattning av den fördjupade analys som presenterades som ett särskilt avsnitt i prognospublikationen i april.

Hushållens utdelningsinkomster från fåmansföretag

Vi analyserade den kraftiga ökningen av hushållens utdelningsinkomster sedan 2006. Ökningen beror nästan uteslutande på att utdelningsinkomsterna från fåmansföretag har ökat. Vidare är utdelningsinkomsterna koncentrerade till relativt få individer med en utdelningsinkomst på eller över en miljon kronor. Utdelningsinkomsterna är spridda geografisk men de är ofta högre i storstäderna. Varför utdelningsinkomsterna har ökat så mycket bland fåmansföretag ger inte analysen något definitivt svar på. Det skulle kunna bero på ändrade regler eller förslag till ändrade regler.

4.2.2 Utvärdering av statens upplåning och skuldförvaltning 2013-2017

ESV fick i regleringsbrevet för 2017 i uppdrag att utvärdera statens upplåning och skuldförvaltning för perioden 2013–2017. Utvärderingen var klar i mars 2018 då vi lämnade en rapport till regeringen.⁶¹

4.3 Analys av resultatet inom området Prognoser

Resultatet inom verksamhetsområde Prognoser analyseras utifrån precisionsresultatet i den årliga prognosutvärderingen. Prognosutvärderingen innehåller många jämförelser som är relevanta ur olika aspekter. ESV gör även en analys av tillförlitligheten i prognoserna.

Den utvärdering⁶² ESV gjorde under våren 2018 av prognoserna för 2017 visar att bruttonationalprodukten (BNP)-tillväxten underskattades inledningsvis men att den sedan överskattades. Det finansiella sparandet underskattades hela perioden och prognosavvikelseerna för 2017 var relativt stora jämfört med andra år. Andra prognosinstitut gjorde liknande prognosfel, men ESV underskattade inledningsvis BNP-tillväxten något mer än övriga institut men överskattade den inte lika mycket som många andra i slutet av perioden. Anledningen till att det finansiella sparandet underskattades var främst att hushållens kapitalskatter blev högre än väntat. Det berodde på tillfälligheter och på att kapitalvinsterna är den skattebas som varierar mest och därför är svår att prognostisera. ESV:s metod är att inledningsvis räkna med att kapitalvinsterna uppgår till ett historiskt genomsnitt som andel av BNP. Det innebär att utfallet kan avvika kraftigt från prognosen vissa år. För en mer detaljerad analys av prognosavvikelseerna för 2017, se kommande avsnitt.

⁶¹ ESV 2018:29 Utvärdering av statens upplåning och skuldförvaltning 2013-2017.

⁶² ESV 2018:40 Prognosutvärdering 2017.

4.3.1 Generellt om tillförlitligheten i prognoserna

Som nämnts ovan var prognosfelet i ESV:s prognoser för det finansiella sparandet 2017 relativt stort, framför allt vad gäller skatteinkomsterna. Även 2015 och 2016 underskattades det finansiella sparandet då kapitalskatterna var mycket höga. År 2016 underskattades också BNP-tillväxten inledningsvis för att sedan överskattas. Det var främst offentlig konsumtion som till en början var för låg då det stora antalet asylsökande som kom under hösten 2015 ännu inte var känt. Sedan kom det inte lika många asylsökande under 2016 som väntat i början av året vilket gjorde att utgifterna för migration och offentlig konsumtion överskattades. År 2015 underskattades utgifterna inledningsvis medan BNP-tillväxten underskattades vid alla prognostillfällen. Andra prognosmakare gjorde liknande prognosfel.

Enligt KI:s utvärdering av prognoserna för 2013-2017⁶³ för olika prognosmakare ligger ESV:s prognoser relativt nära medelfelet för de flesta variablerna. I vissa fall ligger vi något under medelfelet och i andra fall något över. Vi har inte sett några tecken på systematiska fel i våra prognoser. Till viss del kan dock prognosfelen i ESV:s prognoser bero på att vi, i enlighet med vårt uppdrag, utgår från oförändrade regler eftersom prognosen skall vara underlag för politiken. Det innebär att offentlig konsumtion ofta underskattas och det finansiella sparandet ofta överskattas på lite längre sikt.

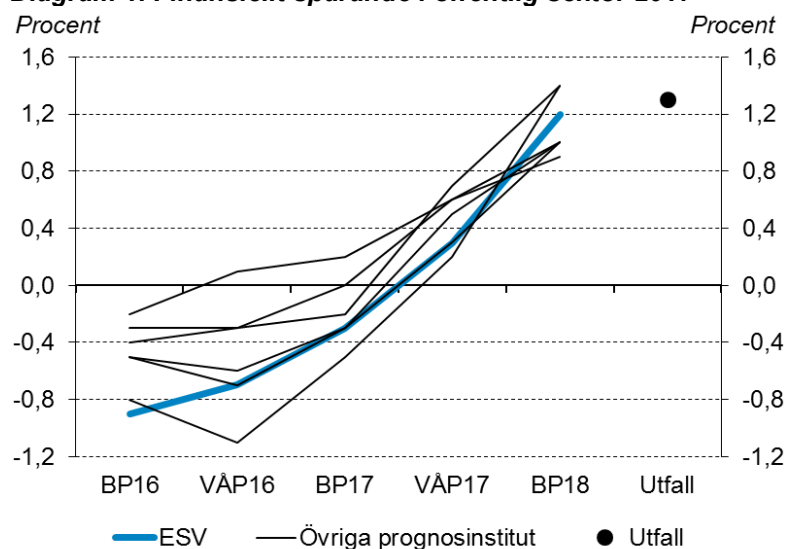
4.3.2 Analys av prognosavvikelser för 2017

ESV:s prognoser för BNP och offentliga sektorns finansiella sparande har jämförts med prognoser från andra statliga prognosinstitut och de största svenska bankerna två år bakåt i tiden. ESV:s prognos för lönesumman har också jämförts med regeringens och KI:s prognoser. För samma period jämfördes också ESV:s prognoser för budgetens skatteintäkter, inkomster och utgifter med regeringens prognoser. Dessutom gjordes en detaljerad analys av hur ESV:s prognoser för makroekonomiska variabler, skatteintäkter och takbegränsade utgifter förändrats över tiden, från september 2015 till slutet av 2017.

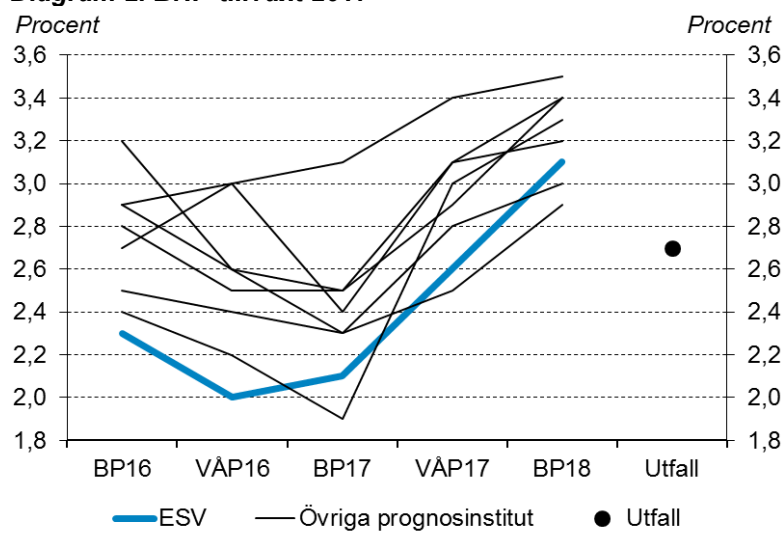
Det finansiella sparandet underskattades

Samtliga prognosmakare underskattade det finansiella sparandet till och med hösten 2017, då några prognoser låg över utfallet medan flera fortfarande låg lägre än utfallet. ESV:s prognos låg då relativt nära utfallet men något under. Underskattningen av det finansiella sparandet berodde främst på att hushållens kapitalskatter blev högre än väntat. De takbegränsade utgifterna överskattades något från våren 2016 och framåt.

⁶³ Specialstudier – Utvärdering av makroprognoser, KI-nr:2018:11

Diagram 1. Finansiellt sparande i offentlig sektor 2017**Prognosen för BNP-tillväxten underskattades initialt**

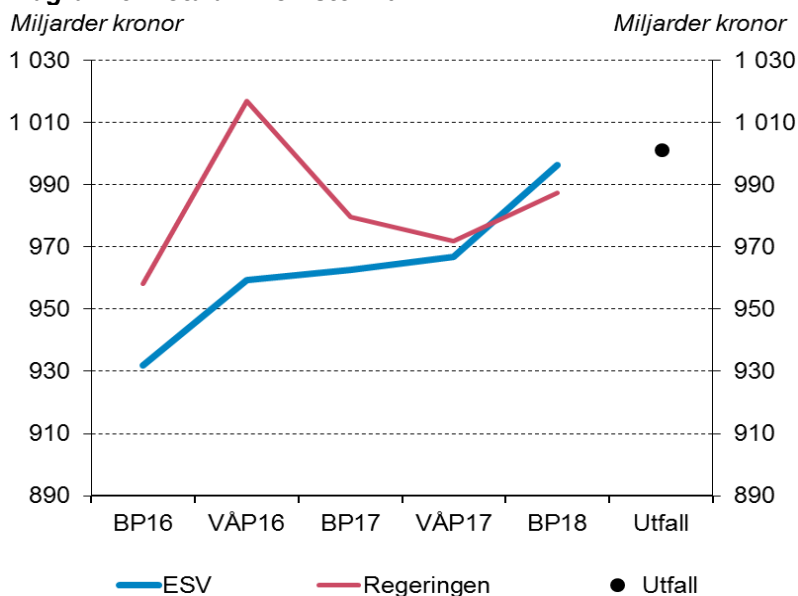
Inledningsvis var prognoserna för BNP-tillväxten relativt spridd mellan de olika prognosmakarna. ESV underskattade BNP-tillväxten under 2016 men överskattade den under hösten 2017, liksom de flesta prognosmakare. Förklaringen till att ESV underskattade BNP-tillväxten inledningsvis är framför allt att investeringstillväxten blev högre än väntat. Att BNP-tillväxten sedan överskattades berodde i första hand på att bidraget från nettoexporten överskattades.

Diagram 2. BNP-tillväxt 2017

ESV och regeringen underskattade inkomsterna

Hösten 2015 var vår prognos för de totala inkomsterna 70 miljarder kronor lägre än utfallet medan regeringens prognos var 43 miljarder kronor lägre. Både ESV och regeringen underskattade skatteintäkterna under hela perioden, främst till följd av att hushållens kapitalskatter blev högre än väntat. Dessutom underskattade både vi och regeringen hur mycket pengar som företag och privatpersoner placerade på skattekontot.

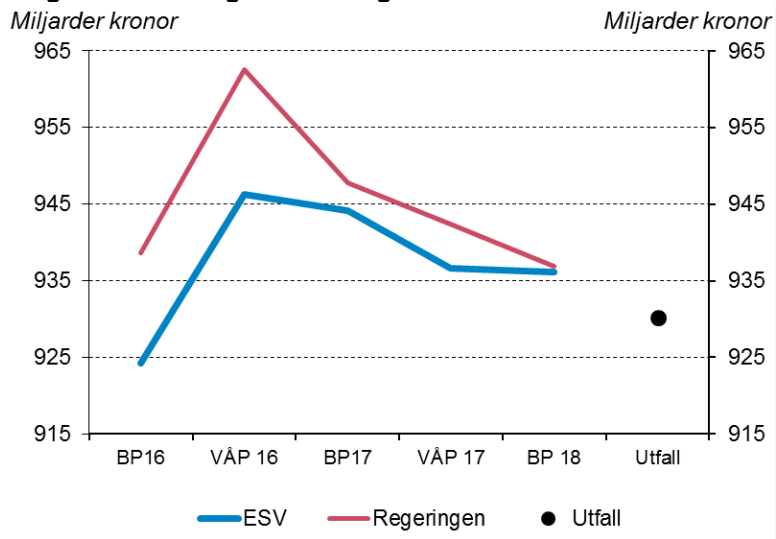
Diagram 3. Totala inkomster 2017

De takbegränsade utgiftsområdena underskattades initialt

Frånsett det första prognostillfället har ESV överskattat de takbegränsade utgifterna till följd av att utgifterna för migration var lägre än utfallet. Även regeringens prognos för migrationsutgifterna var inledningsvis lägre än utfallet men totalt sett överskattade regeringen utgifterna vid alla tillfällen. Både vi och regeringen överskattade utgifterna inom sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsområdet samt för EU-avgiften.

Diagram 4. Takbegränsade utgiftsområden 2017

5 Verksamhetsområde Informationssystemet Hermes

5.1 Verksamhetsöversikt

Hermes är ett integrerat informationssystem för staten och fungerar både som ett arbetsverktyg och en informationskälla. Hermes möjliggör ett samlat flöde från det att myndigheterna lämnar in prognoser till att regeringen utfärdar regleringsbrev och vidare till insamlandet av utfallsuppgifter i statsredovisningen. Dessutom sker insamlingen av enkätuppgifter för myndigheternas EA-värdering, avgiftsbelagda verksamheter och internrevision via Hermes. ESV förvaltar och utvecklar Hermes Statsredovisning och enkätapplikationer samt är teknisk systemleverantör för Regeringskansliet (avseende RK Statsbudgetstöd) i enlighet med deras behov. Regeringskansliet och ESV har en gemensam överenskommelse som tydliggör kraven på systemet.⁶⁴ Under året har överenskommelsen reviderats något.

Systemet består av RK Statsbudgetstöd, Hermes Statsredovisning och enkätapplikationer. Det finns gemensamma stödfunktioner med navigeringsmeny och behörighetsadministration.

Verksamhetsområdet informationssystemet Hermes består av prestationsområdet Systemförvaltning. Systemförvaltning är indelat i prestationstyperna Drift, Användarstöd, Förvaltning och Utveckling.

Figur 4. Verksamhetsområdets indelning

ESV redovisade i januari, enligt uppdrag i ESV:s instruktion, en arbetsplan för verksamhetsstödet för den statliga budgetprocessen.⁶⁵

⁶⁴ ESV dnr. 2018-00111

⁶⁵ ESV dnr. 2018-00080

Tabell 8. Prestationstyper och kostnader inom verksamhetsområdet Informationssystemet Hermes (tkr)

	2018	2017	2016
Systemförvaltning			
Drift	14 088	12 036	15 082
Användarstöd	5 308	5 239	5 016
Förvaltning*	12 691	10 436	8 176
Utveckling*	17 555	18 813	19 926
Summa Informationssystemet Hermes	49 642	46 524	48 200

*Omdefiniering av förvaltning och utveckling har skett under året varför jämförelsesiffrorna för år 2016 och 2017 har ändrats.

Det ekonomiska utfallet är 3 miljoner kronor högre jämfört med föregående år. Det beror främst på att drift- och förvaltningskostnader har ökat. Det samlade förvaltningsåtagande har ökat genom att utveckling av nya funktioner har skett samtidigt som i princip inga funktioner har avvecklats. Ökningen av driftkostnader beror främst på att ESV under föregående år införde ett nytt ärende- och dokumenthanteringssystem, där resurser från Hermes drift användes. Vi bedömer att det är möjligt att göra en sådan prioritering enstaka år men att det på sikt inte är en hållbar nivå.

5.2 Drift

ESV utvecklar kontinuerligt Hermes driftmiljö för att säkerställa att systemet är stabilt och har hög tillgänglighet i enlighet med överenskommelsens krav. Under året har arbetet med anpassningar till den nya dataskyddslagstiftningen och förbättrad it-säkerhet varit styrande, se även kapitel 7.9. En rad förbättringar har gjorts avseende det tekniska och organisatoriska skyddet. Som exempel kan nämnas tillgång till övervakning och tillgänglighetsdata via mobiltelefoner för att snabbare kunna inleda felsökningsarbete, nätverkssegmentering för att försvåra för angripare vid eventuellt intrång, införande av automatiska leveranser för att minska risken för fel och öka effektiviteten samt vi införskaffade en rapportserver för att minska prestandaflaskhalsar i Hermes.

Under året har ett driftstopp inträffat och det har rapporterats som en avvikelse till Regeringskansliet. Orsaken är identifierad och åtgärder är genomförda för att förhindra detta i framtiden.

Tabell 9. Tillgänglighet/drift i Informationssystemet Hermes

	2018	2017	2016
Tillgänglighet %	99,89	99,99	99,95
Antal driftstopp	1	1	3
Total tid för driftstopp	3 tim 44 min	20 min	3 tim, 13 min

5.3 Användarstöd

För att stödja Hermes användarna på myndigheter och departement tillhandahåller ESV användarstöd i form av support, dokumentation och utbildningar.

Tabell 10. Antal aktiva användare och supportärenden i Informationssystemet Hermes

	2018	2017	2016
Antal aktiva användare			
Regeringskansliet	450	510	529
Myndigheter	1 026	1 093	1 031
Totalt antal aktiva användare	1 476	1 603	1 560
Antal supportärenden			
Regeringskansliet			
Regleringsbrev	400	343	353
Statens budget	239	305	353
Portalen och övrigt	83	69	78
Myndigheter			
Statsredovisning	348	468	481
Portalen och övrigt	247	210	217
Statens budget och Regleringsbrev	116	91	127
Övriga			
Supportärenden till icke Hermes användare*	63	63	40
Totalt antal supportärenden	1 496	1 549	1 649
Kostnader för support	4 917	4 893	4 604

*Avser personer som inte är Hermes användare som har frågor om Hermes och där det läggs upp ett supportärende.

ESV:s Hermessupport ger stöd och hjälp till användare i Hermes och är tillgänglig under kontorstid alla arbetsdagar. Proaktivt arbete, så som att upprätta, komplettera och uppdatera användardokumentation och utbildningsmaterial sker kontinuerligt.

Det har varit en positiv trend de senaste åren att antalet supportärenden har minskat. För 2018 är det en nedgång, om än liten, av antalet ärenden jämfört med de två tidigare åren. För kategorin Regleringsbrev såg vi dock en uppgång vilket beror på att 2018 var valår. Det ledde till fler frågor från handläggarna på Regeringskansliet. Nedgången av ärenden om budget och statsredovisning har inte en lika tydlig orsak men är troligtvis en effekt av en satsning på att utveckla användargränssnittet.

Kostnaderna är oförändrade 2018 jämfört med föregående år och inkluderar en satsning på effektivare arbetssätt och nytt ärendehanteringssystem.

Tabell 11. Antal utbildningar inom Informationssystemet Hermes

Utbildningsinriktning	2018	2017	2016
Statsredovisning			
Antal tillfällen	2	2	3
Antal deltagare	34	30	34
Statens budget			
Antal tillfällen	2	7	4
Antal deltagare	22	55	50
Regleringsbrev			
Antal tillfällen	2	2	4
Antal deltagare	29	25	44
Totalt antal tillfällen	6	11	11
Totalt antal deltagare	85	110	128
Kostnad för utbildning	391	346	412

Varje år erbjuds anställda på myndigheter och inom Regeringskansliet ett antal standardutbildningar i Hermessystemet. Det görs för att öka förståelsen för hur Hermes fungerar, hur användarna ska registrera information och hur den inrapporterade informationen används. Under 2018 tog Regeringskansliet över ansvaret för utbildning avseende Prognos som en integrerad del i prognosarbetet och samtidigt startade ett gemensamt arbete med att digitalisera delar av utbildningen i Budget.

Samtliga kurser utom Statsredovisning beslutas och administreras av ESV. Kostnadsnivån är högre 2018 trots minskat antal tillfällen eftersom utvecklingskostnaderna för digitala utbildningar tillkommit.

5.4 Förvaltning och utveckling

ESV arbetar kontinuerligt med att upprätthålla funktionalitet, tillgänglighet, datariktighet och prestanda i Hermes. Vi gör löpande anpassningar till nya webbläsare och ser över den tekniska plattformen för att behålla ett stabilt och förvaltningsbart system.

Under året har arbetet som inleddes 2015 med att förbättra systemets användbarhet fortsatt. När arbetet kan slutföras beror delvis på Regeringskansliets prioriteringar.

Regeringskansliet har under året beslutat om två väsentliga prioriteringar. Dels att inhämta och bereda delar av budgetunderlaget i digital form, dels att förbättra systemets prestanda under budgetarbetet. Det har resulterat i att nyutvecklade systemdelar för budgetunderlaget kommer att användas för första gången under våren

2019. När det gäller prestanda har systemets svarstider förbättrats under 2018 och bidragit till en mer störningsfri budgetprocess än föregående år.

5.5 Extern bedömning inom området Informationssystemet Hermes

Sedan april 2017 innehåller överenskommelsen med Regeringskansliet ett antal mål och mätetal uppdelade på sju *områden* som följs upp med olika tidsintervall.⁶⁶ I samband med att överenskommelsen uppdaterades förändrades vissa mätetal. Under 2018 har målen i huvudsak nåtts.⁶⁷

- *Systemtillgängligheten* har nåtts alla månader utom en, när systemet låg nere 3 timmar och 44 minuter.
- *Prestandan* har utvecklats positivt under året och har varit godkänd alla månader utom januari. Under hösten visade mätningarna det bästa resultatet sedan mätningarna startade.
- Regeringskansliet som *nöjd beställare* mäts varannan månad inom sju områden där maximalt två områden får ha avvikelse för att anses vara godkänd. I samband med förändringen av överenskommelsen justerades områden och antalet mätningar för nöjd beställare. Under 2018 har Regeringskansliet varit nöjd beställare vid sex av de åtta tillfällen som mätningarna genomfördes. Förbättringsområden som noterats berör en ofullständig leverans, ej aktuell och korrekt dokumentation samt för låg proaktivitet.
- När det gäller *användarstödet* har lösningstiden nåtts under hela året. Efter både vår- och budgetpropositionen genomförs en undersökning om informationens korrekthet samt om nöjdheten avseende utbildningarna. Mätningarna visar godkänd nivå utom för den utbildning som genomfördes under våren.
- *Supporttillgängligheten* har varit godkänd hela året förutom en månad när ett fel i telefonsystemet gjorde att vi inte besvarade ett antal telefonsamtal.
- Inom *utveckling* har inga kritiska fel hittats i acceptanstesterna inför leveranserna.
- Drift- och *systemdokumentationen* har haft avvikelser eftersom den inte har uppdaterats i nödvändig takt. Sammantaget har dokumentationerna därmed inte varit korrekta och aktuella. För driftsdokumentationen har en uppdatering gjorts medan vi tillsammans med RK har bedömt att motsvarande uppdatering för systemdokumentation inte ska göras. Istället kommer en helhetsöversyn göras under 2019. Den årliga återläsningen av backup av Hermes har genomförts och fungerat väl.

⁶⁶ ESV dnr 2018-00111

⁶⁷ ESV dnr 2018-00111

6 Verksamhetsområde EU-revision

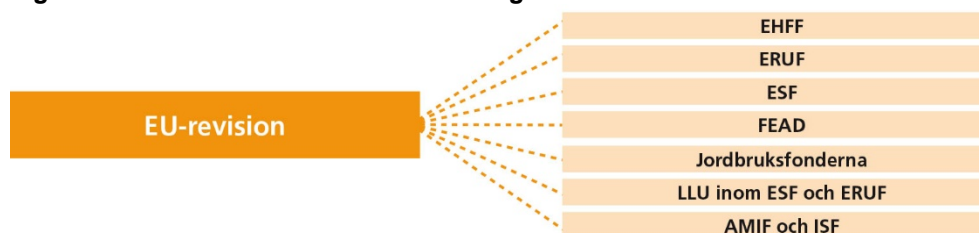
6.1 Verksamhetsöversikt

ESV är Sveriges nationella revisionsorgan för EU-medel och ska främja en effektiv och korrekt hantering av EU-medel i Sverige. I huvudsak innebär uppdraget att ESV ska granska att förvaltnings- och kontrollsystemen för EU:s olika fonder lever upp till de krav som EU-kommissionen ställer. ESV ska också granska och kontrollera att de utgifter som deklarerats till EU-kommissionen berättigar till stöd och har gått till rätt ändamål.

Våra årliga revisionsrapporter är ett underlag till regeringens nationella intygande av EU-medelshanteringen i Sverige. Uppdraget som nationellt revisionsorgan definieras av EU:s regelverk och god internationell revisionssed är styrande för hur vi genomför uppdraget. EU-kommissionen har i sitt regelverk fastställt krav för hur uppdraget ska genomföras. Sammanlagt får Sverige varje år ungefär 12 miljarder kronor från EU:s budget för EU-fonder med delad förvaltning. Delad förvaltning innebär att respektive medlemsstat ansvarar för att förvaltningen motsvarar de krav som EU ställer. Det innebär som regel att projekten som finansieras av respektive fond får nationell medfinansiering som uppgår till ungefär samma belopp som stödet från EU. Detta gäller dock inte för stöden inom Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ), som enbart finansieras av EU-kommissionen.

Vi har delat in verksamhetsområdet EU-revision utifrån de fonder där vi genomför revision. Fonderna bedriver sin verksamhet inom EU:s sjuåriga budgetperiod som sträcker sig från 2014 till 2020. Jordbruksfonderna är ett samlingsbegrepp för EGFJ och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU).

Figur 5. Verksamhetsområdets indelning

6.1.1 ESV verkar för en effektiv och ändamålsenlig hantering av EU-medel i Sverige

ESV verkar för en effektiv och korrekt hantering av EU-medel i Sverige på flera sätt. Förutom att genomföra uppdraget som nationellt revisionsorgan arbetar vi med proaktiva aktiviteter i samarbete med ansvariga myndigheter och vi stödjer

regeringen i deras arbete att främja proportionerliga och ändamålsenliga regelverk för fonderna.

Syftet med vårt proaktiva arbete är att nå en ömsesidig förståelse bland de berörda myndigheterna om hur den svenska förvaltningen utifrån våra respektive uppdrag och ansvar på ett effektivt sätt ska följa EU:s krav på förvaltning och kontroll. Vår avsikt är att på så sätt förebygga att finansiella fel uppkommer och verka för att hanteringen blir ändamålsenlig. Vi vill även uppnå ett ömsesidigt lärande bland de myndigheter som deltar i förvaltningen. Genom detta arbete bidrar ESV till både en effektiv och ändamålsenlig hantering samt till god ordning och kontroll på statens finanser.

Vi kommunicerar resultaten från granskningsarbetet till såväl de ansvariga myndigheterna som andra intressenter som deltar i styrningen av dessa medel i Sverige. Vår kommunikation under året har skett vid olika möten och vid gemensamma seminarier med Regeringskansliet, ansvariga myndigheter, andra myndigheter⁶⁸ som deltar i förvaltningen och verksamhet som finansieras via fonderna.

Under året har EU-kommissionen presenterat sina förslag på nya regelverk för den delade förvaltningen under nästa budgetperiod, från 2021 till 2027. Vi har analyserat förslagen och tagit fram egna förslag på hur de kan kompletteras för att möjliggöra en effektiv och proportionerlig kontroll och revision. Innan EU-kommissionen presenterade sina förslag samlade ESV ansvariga departement och alla de svenska myndigheterna som deltar i hanteringen av EU-medel, för diskussioner om våra gemensamma behov av mer proportionerligt regelverk för kontroll och revision.⁶⁹ Vid dessa tillfällen fanns det även möjligheter att utbyta erfarenheter och kunskap mellan fonderna vilket bidrar till en effektiv och ändamålsenlig hantering i Sverige. Vi har lämnat ett remissvar med våra synpunkter på förslaget till nytt regelverk för de europeiska struktur- och investeringsfonderna.⁷⁰ Allt eftersom förhandlingarna mellan medlemsstaterna och EU-kommissionen fortgått under året har vi bidragit med våra synpunkter till ansvarigt departement⁷¹ på förslagen för samtliga EU-fonder som presenterats av EU-kommissionen.

Vi har även i andra sammanhang bidragit med våra synpunkter på hur regelverken kan utvecklas och vi har spridit våra erfarenheter om hur vi genomför revisionsuppdraget för att verka för en effektiv och ändamålsenlig förvaltning. Vi har delat med oss av våra erfarenheter av hur ett proaktivt arbetssätt bidrar till en bättre förvaltning. Det har skett i olika nätverk och möten med representanter för ansvariga

⁶⁸ ESV dnr 2018-00026, 2019-00031, 2019-00034, 2019-00035, 2018-00235

⁶⁹ ESV dnr 2018-01514

⁷⁰ ESV dnr 2018-00716

⁷¹ ESV dnr 2019-00037, 2019-00038

myndigheter i Sverige och med representanter för revisionsmyndigheter i övriga medlemsstater.⁷²

ESV deltar i rådet för skydd av EU:s finansiella intressen, SEFI-rådet. Rådet är inrättat av regeringen och ansvarar för att samordna åtgärder i Sverige mot bedrägerier och andra missbruk av EU-relaterade medel. Utifrån vår kunskap och analys av förvaltningen, bidrar vi i de resonemang och diskussioner som förs i syfte att förebygga och förhindra felaktig användning av medlen.

6.1.2 Ekonomisk analys

Tabell 12 visar att den samlade kostnaden för EU-revisionen ligger på samma nivå som föregående år. Verksamheten inom programperioden 2014–2020 pågår i större omfattning än tidigare vilket speglar sig i att vi genomför fler revisioner inom flertalet fonder och program. Till skillnad mot föregående år har vi under 2018 bara utfört revisioner inom den innevarande programperioden. Under 2017 genomförde vi samtidigt revisioner inom avslutet av den tidigare programperioden.

Vi tar tillvara synergieffekter för flera program som förvaltas inom samma förvaltningssystem. För två grupper av program begränsar vi kostnaden för vår revision genom att den delas mellan två program. Det gäller dels för revisionerna inom Europeiska socialfonden (ESF) och Fonden för de mest utsatta (FEAD) respektive för Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) och lokalt ledd utveckling (LLU) inom Europeiska regionalfonden (ERUF) och ESF.

Revisioner för programmen inom ERUF har vuxit i omfattning då vi under året genomfört fler granskningar av intern kontroll inom förvaltningssystemen än föregående år.

För jordbruksfonderna har kostnaden minskat vilket i huvudsak förklaras av att vi lagt mindre resurser på dubbelkontroller under året. EU-kommissionen ändrade i början av 2018 reglerna för vårt urval av dubbelkontroller. Det medförde att vi kunde reducera antalet kontroller. Därmed minskade kostnaderna. Även våra projektrevisioner var färre under 2018 än föregående år. Andelen marknadsstöd inom EGFJ var så pass liten att vi inte behövde granska dessa i ett separat urval. Marknadsstöden kunde istället integreras i urvalet för hela fonden EGFJ med färre granskningar som följd. Den här möjligheten inträffar sporadiskt över åren men som regel behöver vi granska dessa i ett separat urval.

⁷² ESV dnr 2018-00182, 2018-00506, 2018-01426, 2018-00697, 2018-01108, 2018-00445, 2018-01490, 2019-00033

Tabell 12. Prestationstyper och kostnader inom verksamhetsområdet EU-revision (tkr)

Fond	2018	2017	2016
EHFF	1 718	2 005	3 758
ERUF	13 384	11 807	12 402
ESF	2 078	2 296	3 556
FEAD	649	832	392
Jordbruksfonderna	13 495	14 345	14 778
LLU inom ERUF och ESF	941	815	606
AMIF och ISF	2 996	3 223	2 841
Summa	35 261	35 323	38 333

Verksamheten inom EU-revision finansieras i huvudsak via anslag. För vissa program erhåller vi TA-medel⁷³ för en del av kostnaderna. Tabell 13 visar de samlade intäkterna vi erhåller i form av TA-medel.

Tabell 13. Tabell TA-medel

	2018	2017	2016
EHFF	1 456	1 571	1 814
ERUF	2 317	2 233	2 502
ESF	532	463	850
Summa	4 305	4 267	5 166

6.2 Årets revisionsarbete

Vi redovisar vårt arbete utifrån tre grupperingar av fonder som tillämpar regler som utgår från ett likartat regelverk. EU-kommissionen har för samtliga fonder inom den delade förvaltningen fastställt den acceptabla nivån för finansiella fel till två procent. I det fall förvaltningen av en fond inte är tillfredsställande ställer EU-kommissionen krav på mer omfattande granskning än för de delar som ligger under den acceptabla nivån. För samtliga fonder rapporterar vi i februari, året efter räkenskapsåret, vårt arbete och slutsatser till EU-kommissionen. Därefter rapporterar vi till regeringen.

6.2.1 EHFF, ERUF, ESF, FEAD

Uppdraget som revisionsmyndighet för programmen inom EHFF, ERUF, ESF och FEAD utförs under en programperiod på sammanlagt sju år och utgår från EU-kommissionens regelverk för varje fond. Kraven i regelverken är i huvudsak lika mellan dessa fonder.

⁷³ TA-medel (Technical Assistance/Tekniskt stöd) kan lämnas för att ett program ska kunna genomföras på ett effektivt och säkert sätt. TA-medel kan finansiera förvaltningskostnader som rör en rad aktiviteter men även revisionsmyndigheten kan ansöka om TA-medel.

Programmen redovisar sin verksamhet och sina utgifter för ett räkenskapsår som löper mellan 1 juli och 30 juni. Ansvariga myndigheter och revisionsmyndigheten rapporterar till EU-kommissionen i februari året efter och därmed avslutas räkenskapsåret. I början av 2018 år lämnade vi våra årsrapporter och utlåtanden till EU-kommissionen för räkenskapsåret mellan 1 juli 2016 till 30 juni 2017.⁷⁴ Vår revision visade att ansvariga myndigheter hade en tillfredsställande kontroll och hantering av medlen. De betalningar man redovisade för EU var legala och korrekta. Verksamheten i fonderna är nu i huvudsak fullt implementerad. Projekten som bedriver verksamhet inom fonderna redovisar kontinuerligt sina kostnader och ansvariga myndigheter fattar både beslut om nya projekt och om utbetalning av stöd. Det medför att vårt arbete med att granska hur fonderna genomförs i Sverige omfattar såväl granskningar av förvaltningssystemen som granskningar av projekt.

Årets revisionsarbete omfattar räkenskapsåret 1 juli 2017 till 30 juni 2018. I syfte att uttala oss om den redovisning som ansvariga myndigheter gör till EU-kommissionen är laglig och korrekt, har vi under året granskat ett urval av de projekt som fått stöd. Vi har även granskat förvaltnings- och kontrollsystemet som myndigheterna inrättat för att bedöma om det är effektivt. Fokus i dessa revisioner har framförallt legat på områden med högre inneboende risk för fel. För huvuddelen av programmen bedömer vi att förvaltningssystemen fungerar tillfredsställande. De brister vi iakttagit rör bland annat risker för nyckelpersonberoende, bristande dokumentation av rutiner för att attestera utgifter och felaktig redovisning av återkrav.

Vi väljer ut de projekt som ska granskas genom slumpmässiga urval för att kunna beräkna en representativ andel för finansiella fel. Vi besöker bara de projekt som valts ut om ett besök tillför viktigt information för att uppfylla syftet med vår granskning. I granskningen gör vi både en bedömning av att projektet genomförts enligt beslutet om stöd som ansvarig myndighet fattat, att utgifterna som redovisats är lagliga och korrekta och att projektet rapporterar aktiviteter och resultat som uppnåtts. Våra granskningar avslutas med en rapport till den ansvariga myndigheten. Vi bedömer hur stor del av de utgifter som tidigare redovisats till EU-kommissionen som är felaktiga. Inför det årliga avslutet av räkenskaperna har ansvariga myndigheter möjlighet att korrigera sin redovisning utifrån de finansiella fel vi har identifierat.

ERUF innehåller förutom de nio svenska programmen även olika gränsöverskridande program, så kallade territoriella program. För dessa program inrättas vanligtvis en grupp av revisorer från de länder som deltar i programmet. Vi har under året lett arbetet för de fyra grupper där förvaltningsmyndigheten för programmet är placerad i Sverige. Ett möte per program har hållits.⁷⁵ ESV har också under året företrätt

⁷⁴ ESV dnr 2018-01640, 2017-01719, 2017-01654, 2017-01715, 2017-01404, 2017-01686, 2017-01731, 2018-00031, 2017-01645

⁷⁵ ESV dnr 2018-00234

medlemsstaten Sverige i de grupper där förvaltningsmyndigheten för programmet inte är placerad i Sverige.⁷⁶

I samband med det årliga avslutet av räkenskapsåret rapporterar ESV till EU-kommissionen.⁷⁷ Vi redogör för årets revisionsarbete och uttalar oss om räkenskaperna är legala och korrekta, om förvaltnings- och kontrollsystemet fungerat tillfredställande, om årsräkenskaperna är rättvisande och om det finns något som talar emot förvaltningsförklaringen som ansvariga myndigheter själv avger. ESV:s uttalanden är en del i den bedömning som EU-kommissionen gör av förvaltningen i Sverige. De ligger även till grund för EU:s godkännande av de årliga räkenskaperna och deras utbetalning till Sverige.

6.2.2 Jordbruksfonderna

ESV utför uppdraget som attesterande organ för de två jordbruksfonderna, Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), genom löpande revision. Varje räkenskapsår⁷⁸ avslutas med att både Jordbruksverket (SJV) som ansvarig myndighet och ESV rapporterar till EU-kommissionen. Vi redogör för årets revisionsarbete och uttalar oss om räkenskaperna är legala, korrekta och rättvisande, om de interna kontrollerna som ansvarig myndighet upprättat följer EU:s krav samt om vi iakttagit något som talar emot förvaltningsförklaringen som ansvarig myndighet själv avger. ESV:s uttalande är en del i den bedömning som EU-kommissionen gör av förvaltningen i Sverige och ligger till grund för EU:s godkännande av de årliga räkenskaperna och deras utbetalning till Sverige.

Under året har ESV utfört löpande revision av både EGFJ och EJFLU. Dessa rapporterar vi till SJV. Vår årliga rapport med uttalanden över räkenskapsåret lämnar vi i februari året efter räkenskapsåret till EU-kommissionen.⁷⁹

Dessa granskningar visade att de redovisade utgifterna för båda fonderna var korrekta och inte innehöll några finansiella fel av väsentlig betydelse. Vi bedömde även att de kontroller som SJV och länsstyrelserna utför håller en acceptabel nivå. Däremot lämnade vi ett uttalande med reservation för förvaltningsförklaringen i de delar som omfattade jordbrukarstöden. SJV lämnade inte fullständiga uppgifter i förvaltningsförklaringen och upprättade inte en fullständig statistik över de kontroller som genomförts, vilket medförde att vi inte har kunnat fullgöra alla våra granskningsuppgifter inför rapporteringen till EU-kommissionen. Våra bedömningar

⁷⁶ ESV dnr 2018-00850, 2019-00032, 2019-00030

⁷⁷ ESV dnr 2017-01640, 2017-01719, 2017-01654, 2017-01715, 2017-01404, 2017-01686, 2017-01731, 2018-00031, 2017-01645.

⁷⁸ Ett räkenskapsår omfattar tiden 16 oktober år 1 till 15 oktober år 2.

⁷⁹ ESV dnr 2017/263

är ett av underlagen för EU-kommissionens godkännande att avsluta räkenskapsåret för Sverige.

Vi sammanfattar de granskningar vi utfört under 2018 i en årlig rapport med uttalanden till EU-kommissionen i februari 2019.⁸⁰

6.2.3 Migration- asyl och säkerhetsfonderna

För programmen inom asyl-, migration- och integrationsfonden (AMIF) och säkerhetsfonden (ISF) rapporterade vi i februari⁸¹ till EU-kommissionen resultaten av våra granskningar för räkenskapsåret som avslutades i oktober 2017.⁸² De felaktigheter som ESV konstaterade vid granskningen av AMIF har ansvarig myndighet korrigerat innan den slutliga redovisningen skett till EU-kommissionen. Den vanligaste orsaken till att vi bedömt utgifterna som felaktiga har varit att stödmottagare redovisat personalkostnader felaktigt och inte följt reglerna för offentlig upphandling. För AMIF konstaterade vi att det fanns brister i de kontroller som myndigheten utfört och att det därmed var en risk för att räkenskaperna innehöll fel. Ansvarig myndighet lyfte därför ut ett större belopp för ytterligare utredning och säkerställde att de slutliga räkenskaperna som lämnades till EU-kommissionen var legala och korrekta och utan väsentliga fel. För ISF bedömde vi att de utgifter som ansvariga myndigheter i sin slutliga redovisning redovisat till EU-kommissionen var korrekta och legala. Vi konstaterade att de inte innehöll några finansiella fel.

Under 2018 har vi genomfört granskningar av räkenskapsåret 16 oktober 2017 till 15 oktober 2018. Vi har både granskat delar av det system för förvaltning och kontroll som ansvariga myndigheter inrättat och ett urval av projekt för att bedöma om de utgifter som redovisas är lagliga och korrekta och om projekten genomförs i enlighet med beslutet som fattats av ansvarig myndighet. Slutligen granskar vi den ansvariga myndighetens ansökan om utbetalning av EU-medel som ställs till EU-kommissionen. Vi avslutar revisionsarbetet och sammanfattar resultaten i årliga rapporter med uttalanden till EU-kommissionen i februari 2019.⁸³

6.2.4 ESV:s årliga rapportering till regeringen

Varje år rapporterar ESV samlat till regeringen våra årliga rapporter och uttalanden som vi under det senaste året lämnat till EU-kommissionen. Vår årliga rapportering utgör ett underlag till regeringens utlåtande om hanteringen av EU-medel i Sverige. I februari lämnade vi en samlad rapportering över de årliga rapporter som vi lämnat till EU-kommissionen i början av 2018.⁸⁴

⁸⁰ ESV dnr 2018-00230

⁸¹ ESV dnr 2018-00047, 2017-01708

⁸² Ett räkenskapsår omfattar tiden 16 oktober år 1 till 15 oktober år 2.

⁸³ ESV dnr 2018-01031, 2017-01708

⁸⁴ ESV dnr 2018-00189

6.3 Extern bedömning av området EU-revision

Resultatet inom verksamhetsområdet EU-revision analyseras i första hand utifrån EU-kommissionens bedömningar. När de bedömt att verksamheten håller en tillfredsställande nivå ligger bedömningen kvar tills de får ny information som kan leda till en ny revision och ny bedömning. Dessa revisioner och bedömningar sker inte årligen. Under 2018 har EU-kommissionen genomfört en granskning av vårt revisionsarbete för jordbruksfonderna.⁸⁵ Deras slutsats var att vårt arbete borde förbättras avseende våra dubbelkontroller. Vår överenskommelse med SJV borde vara tydligare med att de utför arbetet med dubbelkontroller under vårt ansvar och att information om planerade dubbelkontroller inte får spridas innan den första kontrollen genomförs. EU-kommissionen lämnade ingen sammanfattande bedömning men ansåg att de rekommenderade åtgärderna skulle stärka tillförlitligheten till vårt arbete. ESV har följt deras rekommendationer.

Europeiska revisionsrätten granskade under 2017 ESV:s arbete inom AMIF för 2016.⁸⁶ Granskningen var en del i deras uttalande över EU-kommissionens arbete under budgetåret 2017. Revisionsrätten granskar EU-kommissionen och inte enskilda medlemsländer och lämnar därför sin slutliga bedömning i samband med det årliga uttalandet för budgetåret 2017.⁸⁷ Det lämnades till Europeiska parlamentet och rådet under 2018. I det årliga revisionsuttalandet framgår att vår dokumentation för genomförda granskningar behöver förbättras. Vi har vidtagit åtgärder för att förbättra dessa.

För programmen inom ERUF,⁸⁸ ESF⁸⁹ och EFF⁹⁰ har EU-kommissionen tidigare år bedömt att ESV:s arbete är fungerande men att vissa förbättringar behövs. Det motsvarar nivå två på en fyrgradig skala.⁹¹ Nivå ett och två innebär att EU-kommissionen kan förlita sig på det arbete som vi utför. Vi har följt deras rekommendationer och kompletterar vårt arbete för de delar där de påpekat att vissa förbättringar behövs. De ansåg bland annat att vår granskning av att projekten följer reglerna om offentlig upphandling och statligt stöd bör kompletteras med ytterligare frågor för att bli mer heltäckande. Vidare ansåg de att vi till viss del bör utöka informationen i våra årsrapporter. EU-kommissionen har inte återkommit med någon ny bedömning efter att vi vidtagit åtgärderna.

⁸⁵ ESV dnr 2018-00078

⁸⁶ ESV dnr 2017-01506

⁸⁷ Europeiska Revisionsrätten Årsrapport om budgetgenomförandet (2018/C 357/01) avsnitt 8.11

⁸⁸ ESV dnr 1.2-484/2014

⁸⁹ ESV dnr 6.1-646/2014

⁹⁰ ESV dnr 6.2-130/2013

⁹¹ Bedömningarna utgörs av skalan nivå 1 Fungerar väl, inga eller få mindre förbättringar behövs. Nivå 2 Fungerar men vissa förbättringar behövs. Nivå 3 Fungerar delvis, större förbättringar behövs. Nivå 4 Fungerar ej.

7 Övrig återrapportering

7.1 Avgiftsbelagd verksamhet

Tabellen nedan visar intäkter, kostnader, budget och utfall för ESV:s avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelning för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i regleringsbrevet.

Sammantaget uppvisar den avgiftsbelagda verksamheten ett överskott på 0,8 miljoner kronor för 2018 och det ackumulerade underskottet uppgår till 0,5 miljoner kronor. I början av året överfördes den balanserade kapitalförändringen för Administrativa system till Kammarkollegiet.⁹²

Ekonomisk styrning visar ett överskott på 0,8 miljoner kronor. Det ackumulerade underskottet har minskat de senaste åren och uppgår till 0,9 miljoner kronor. Både intäkter och kostnader är i linje med avgiftsbudgeten i regleringsbrevet. ESV återkommer i budgetunderlaget hur underskottet ska täckas. ESV har enligt särskilt regeringsbeslut möjlighet att använda anslagsmedel för att täcka det ackumulerade underskottet i verksamheten.⁹³ Under 2018 har den möjligheten inte använts. Vi har enligt regleringsbrevet möjlighet att frångå principen om full kostnadstäckning i enskilda fall. Under 2018 användes den möjligheten i ett fall. Det gäller uppdraget att analysera Migrationsverkets ekonomiadministrativa processer och prognoser. Omfattningen av undantaget uppgår till 0,5 miljoner kronor. Kostnaderna blev högre än beräknat beroende på att uppdraget var mer omfattande än vi initialt trodde.

Tabell 14. Avgiftsbelagd verksamhet (tkr)

	2018	Budget 2018	2017	2016
Ekonomisk styrning				
Tidigare års över-/underskott	-1 701		-2 673	- 5 042
Intäkter	12 311	11 900	13 822	13 958
Kostnader	11 477	11 100	12 850	11 589
Varav kostnader som täcks av avgifter	11 477		12 850	11 745
Varav kostnader som täcks av anslag	0		0	1 805
Utfall	834	800	972	2 369
Ackumulerat över-/underskott	-867		- 1 701	- 2 673
Administrativa system				
Tidigare års över-/underskott	10 717		10 222	9 886
Överföring av balanserad kapitalförändring till Kammarkollegiet	-10 717			
Intäkter	0	0	12 012	11 123
Kostnader	0	0	11 517	10 787
Utfall	0	0	495	336
Ackumulerat över-/underskott	0		10 717	10 222

⁹² Regeringsbeslut 2017-09-28, Fi2017/03735/E2.

⁹³ Regeringsbeslut 2016-06-22, Fi2016/02466/E2

	2018	Budget 2018	2017	2016
Tjänsteexport				
Tidigare års över-/underskott	343		460	555
Intäkter ⁹⁴	14	100	24	3 057
Kostnader	26	100	141	3 152
Utfall	-12	0	-117	-95
Akkumulerat över-/underskott	331		343	460
Totalt resultat för avgiftsbelagd verksamhet	822	800	1 350	2 610
Totalt ackumulerat över-/underskott	-536		9 359	8 009

7.2 Tjänsteexport

Tjänsteexport är ett av ESV:s verksamhetsområden enligt regleringsbrevet.

Tabell 15. Prestationstyper och kostnader inom verksamhetsområdet Tjänsteexport (tkr)

	2018	2017	2016
Summa Tjänsteexport	27	144	3 168

Vi har under året deltagit i ett Taixuppdrag⁹⁵ i Ukraina.

7.3 Jämställdhetsintegrering

ESV har under 2018 fortsatt att genomföra aktiviteter i enlighet med den plan för jämställdhetsintegrering som ESV lämnade till regeringen 2016.⁹⁶

De huvudsakliga aktiviteterna under 2018 har varit att

- ta fram föreskrifter och allmänna råd till regleringen om individbaserad statistik uppdelat efter kön enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag⁹⁷
- kartlägga den könsuppdelade statistiken i myndigheters årsredovisningar i syfte att se hur ESV skulle kunna synliggöra mer könsuppdelad statistik i utfallet för statens budget.⁹⁸

ESV har under 2017-2018 genomfört aktiviteter enligt handlingsplanen. I vissa fall har aktiviteterna modifierats eller genomförts vid annan tidpunkt, huvudsakligen på grund av att förutsättningarna har ändrats sedan ESV tog fram handlingsplanen. När ESV tog fram handlingsplanen fanns till exempel inte några regelkrav på uppdelning

⁹⁴ För 2018 avser belopp som redovisas under intäkter i tjänsteexporten, 14 tkr, bidrag från EU avseende Taixuppdrag. För år 2017 avser beloppet intäkter i tjänsteexporten, 24 tkr, reseersättningar från EU-kommissionen samt ett återbetalt bidrag till EU-kommissionen. För 2016 ingår bidrag från SIDA för planering och genomförande av Twinning-projekt samt reseersättningar från EU-kommissionen i redovisade intäkter. Detta belopp uppgår 2016 till 455 tkr.

⁹⁵ Technical Assistance Information Exchange. Syftet är att bidra till att EU:s kandidatländer anpassar sig till unionens lagstiftning.

⁹⁶ ESV 2016:53 Plan för jämställdhetsintegrering på ESV 2017-2018.

⁹⁷ ESV Cirkulär 2018:6.

⁹⁸ ESV 2018:59 Könsuppdelad statistik – Hur kan vi synliggöra mer könsuppdelad statistik i utfallet för statens budget?

efter kön av individbaserad statistik och Jämställdhetsmyndigheten hade ännu inte bildats.

Aktiviteterna är nyligen genomförda och det är därför för tidigt att säga något om resultatet av detta.

7.4 Stöd till Regeringskansliet

Det totala stödet till Regeringskansliet har minskat med 0,3 miljoner kronor och avser huvudsakligen rådgivning. Kostnaderna varierar mellan åren och vi ser ingen direkt förklaring till minskningen. Remisser kommenteras i anslutning till tabellen nedan.

Tabell 16. Totala kostnader och avgiftsintäkter för stöd till Regeringskansliet (tkr)

	2018	2017	2016
Kostnader remisser	1 897	1 827	1 944
Avgiftsintäkter remisser	0	0	0
Kostnader konsultstöd	1 674	1 797	1 550
Avgiftsintäkter konsultstöd	913	1 337	1 342
Kostnader rådgivning	685	902	466
Avgiftsintäkter rådgivning	0	0	0
Kostnader utbildning	250	280	426
Avgiftsintäkter utbildning	38	50	150
Summa kostnader	4 507	4 806	4 386
Summa avgiftsintäkter	951	1 387	1 492

Kostnaden per remiss har ökat jämfört med föregående år. Vi har ägnat mer tid för vissa remisser där vi särskilt har kunnat bidra med våra kunskaper. Det gäller till exempel områdena garantier, skatter och avgifter.

Tabell 17. Remisser

	2018	2017	2016
Antal remisser	63	78	117
Kostnad per remiss (tkr)	30,1	23,4	16,6

7.5 Samverkan

ESV ska enligt instruktionen samverka med Statskontoret och KI.

När det gäller samverkan med Statskontoret är syftet att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig statsförvaltning. Samverkan har främst skett inom verksamhetsområdet Ekonomisk styrning, den utredande verksamheten. ESV har under året varit expertstöd till Statskontoret om intern ledning, styrning och uppföljning inom

Försvarsmakten. Under året har övergripande informationsutbyte och samarbete skett på ledningsgruppsnivå mellan myndigheterna samt genom informationsutbyte på uppdrags- och projektnivå.

Samverkan med KI sker inom verksamhetsområdet Prognoser där samarbete sker vid framtagandet av prognoser över statens inkomster och utgifter. Exempelvis gör ESV beräkningar av skatteintäkter till KI baserat på deras antaganden och KI bistår ESV med leverans av utfall och programmering. Samverkan sker även om det uppstår stora skillnader mellan myndigheternas prognoser för att förklara vad skillnaderna beror på.

Under året har vi även inom våra regeringsuppdrag Moderna beredskapsjobb, Statens tjänstepensionsskuld och Ramverk för it-kostnader samverkat med ett flertal myndigheter. Därutöver har vi under året haft en löpande dialog med organisationskommittén för myndigheten för digitalisering av den offentliga sektorn och med DIGG med anledning av överföringen av uppgifter dit.

7.6 Upphandlingar som överstiger tröskelvärdet

ESV har genomfört en upphandling över gällande tröskelvärden. Upphandlingen avsåg revisionstjänster och vi såg det inte behövligt att ställa krav enligt 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

7.7 Moderna beredskapsjobb

Regeringen gav myndigheter i uppdrag att införa moderna beredskapsjobb. Det innebär att hitta anställningar vars särskilda syfte är att ge individen möjlighet till arbetslivserfarenhet och utveckling samt öka möjligheten till ett arbete på arbetsmarknaden. ESV har arbetat aktivt med uppdraget och har erbjudit fem personer under året beredskapsjobb, antingen nyanlända eller personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. En av personerna har fått tillsvidareanställning på ESV.

7.8 ESV:s utvecklingsarbete

ESV har under året arbetat för att effektivisera verksamheten, till exempel med hjälp av digitalisering. Vi har under året färdigställt ytterligare två webbutbildningar. ESV har snart fyra stycken: Grunderna i statlig styrning, Verksamhetslogik, Onödig efterfrågan och Redovisning av anläggningstillgångar.

I samband med publiceringen av utfallet för statens budget 2017 publicerade vi för första gången utfallet som öppna data. Både månadsutfallet och årsutfallet finns nu som öppna data på esv.se.

Under året har arbetet med att utveckla och effektivisera rådgivningen fortsatt. Bland annat har ett nytt it-stöd upphandlats. Arbetet påbörjades 2017 och planeras vara klart under våren 2019.

Under 2018 har ESV initierat två förstudier om hur ESV kan ta tillvara digitaliseringens möjligheter. Den ena handlade om att automatisera delar av vårt arbete med prognoser och utfall och den andra om hur vi kan förbättra vår digitala arbetsplats.

Innan det är möjligt att använda automatisering och maskinlösning krävs det ett ganska omfattande arbete med att strukturera data och att se över nuvarande processer och arbetssätt.

Förstudien om vår digitala arbetsplats har under hösten fokuserat på följande tillämpningsområden: att externa möten ska fungera sömlöst, att samarbeta mer digitalt samt att öka funktionaliteten i våra mobiltelefoner. Att ta tillvara potentialen i befintliga system och lösningar är inte en teknisk fråga utan främst en kompetensfråga. Exempelvis har regeringsuppdraget om en digitaliserad årsredovisning bidragit till en ökad kompetens inom digitaliseringsområdet.

I syftet att höja den allmänna medvetenheten om AI och utvecklingen inom detta område anordnade ESV ett seminarium för samtliga medarbetare. ESV har också deltagit i Tillväxtverkets AI-nätverk. ESV:s aktiviteter inom detta område har hittills primärt syftat till att på bred front höja den digitala kompetensen och därigenom öka vår digitala mognad för att kunna ta tillvara digitaliseringens möjligheter.

Vi har även påbörjat ett arbete med att utveckla vår organisationskultur. Det beskrivs närmare i avsnitt 8.1.

7.9 ESV:s risk- och säkerhetsarbete

ESV:s säkerhetsarbete syftar till att stödja och säkerställa verksamheten. Arbetet delas in i tre huvudområden: skydd av person, skydd av utrustning och lokaler samt informationssäkerhet.

ESV tillämpar sedan flera år ett ledningssystem baserat på standardserien ISO 27000. Målet är att all information ska ha en lämplig säkerhetsnivå utifrån verksamhetens krav på konfidentialitet, riktighet, spårbarhet och tillgänglighet. Under året har ESV arbetat med ett antal aktiviteter som förbättrat informationssäkerheten, exempelvis klassning av vår information, sekretessavtal för konsulter, riskanalyser och tillsatt ny roll för it-säkerhetsansvarig. Inom ramen för introduktion av nyanställda och långtidskonsulter ingår utbildning om informationssäkerhet.

ESV har även avslutat projektet för dataskydd med anledning av GDPR-regelverket som trädde ikraft under året.⁹⁹

⁹⁹ ESV dnr 2017-00890

7.10 ESV kommunicerar

ESV:s viktigaste kanal för att sprida information och ge stöd inom ESV:s verksamhetsområden är webbplatsen esv.se som hade drygt en miljon besök 2018.¹⁰⁰ Ungefär en tredjedel¹⁰¹ av besöken gick till den så kallade Statsliggaren där regleringsbrev för Sveriges myndigheter finns. På esv.se publicerades 89 nyheter¹⁰² under året.

Störst genomslag i media fick nyheterna om ESV:s månadsutfall och prognoser. De stod för drygt en tredjedel av de cirka 1 300 artiklar¹⁰³ där ESV omnämns.

ESV:s nyhetsbrev skickades ut 10 gånger under året till drygt 2 600 prenumeranter.¹⁰⁴

Inom ramen för ESV:s regeringsuppdrag att främja arbetet med e-handel har vi genomfört en rad kommunikationsinsatser för att informera om den nya lagen (2018:1277) om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling. Det innefattade bland annat information på esv.se, pressmeddelande och riktade informationsutskick till kommunala bolag och branschorganisationer.

7.11 ESV levererar externa it-tjänster

ESV levererar två externa it-tjänster utöver informationssystemet Hermes till Regeringskansliet. ESV levererar en helhetslösning för Myndigheten för vård- och omsorgsanalys vilket inkluderar programvara, maskinvara och helpdesk. Innehållet i tjänsten framgår av överenskommelse och avtal mellan myndigheterna.¹⁰⁵ ESV ansvarar också för drift, förvaltning, utveckling och support av webbplatsen avropa.se åt Kammarkollegiet. Innehållet i tjänsten framgår av överenskommelse och avtal mellan myndigheterna.¹⁰⁶

7.12 Lista över rapporterade uppdrag

Nedan en samlad lista över de uppdrag ESV rapporterat under 2018 samt hänvisning till avsnitt i årsredovisningen där de beskrivs närmare.

Uppdrag	ESV:s benämning	Avsnitt
Ekonomiadministrativ värdering för 2017	ESV 2018:37	3.2.1
Avgifter 2017 – om avgiftsbelagd verksamhet i staten	ESV 2018:41	3.2.1
Anpassning till ny redovisningsstandard för statens tjänstepensionsskuld	ESV 2018:15	3.2.1

¹⁰⁰ Enligt ESV:s verktyg för mediebevakning (Notified).

¹⁰¹ Enligt ESV:s verktyg för mediebevakning (Notified).

¹⁰² Ekonomistyrningsverket, Nyheter och pressmeddelanden, <https://www.esv.se/press/nyheter/> (hämtad 2019-01-10).

¹⁰³ Enligt ESV:s verktyg för mediebevakning (Notified).

¹⁰⁴ Enligt ESV:s verktyg för nyhetsbrev (Apsis).

¹⁰⁵ ESV dnr. 807/2011, 697/2013

¹⁰⁶ ESV dnr. 1059/2013

Uppdrag	ESV:s benämning	Avsnitt
Analys av Migrationsverkets ekonomiadministrativa processer och rutiner samt prognoser	ESV 2018:38	3.2.1
Analys av Samesstyrelsens kostnader och intäkter	ESV 2018:53	3.2.1
Redovisning och värdering av statliga hel- och delägda företag	ESV 2018:56	3.2.1
Förutsättningar för ett digitalt inlämnande av myndigheternas årsredovisningar	ESV 2018:58	3.2.1
Underlag till Statskontoret om Försvarsmaktens investeringsplan	ESV dnr 2018-00176-2	3.2.1
Myndigheters strategiska it-projekt, it-kostnader och mognad	ESV 2018:30	3.2.1
Digitalisering av det offentliga Sverige – en uppföljning	ESV 2018:31	3.2.1
Pilotprojekt om ramverk för it-kostnader (TBM)	ESV 2018:28	3.2.1
Underlag om investeringar för forskning och utveckling	ESV dnr 2018-00527	3.2.1
Hållbarhetsredovisning – en omvärldsbevakning	ESV 2018:36	3.2.2
Internrevision och intern styrning och kontroll 2018	ESV 2018:34	3.3.1
Utvecklad interna styrning och kontroll – förslag till förordningsändringar om intern styrning och kontroll	ESV 2018:20	3.3.1
E-handel och PEPPOL – statusrapport 2017	ESV 2018:27	3.4.1
E-Delivery – statusrapport 2017	ESV 2018:26	3.4.1
Månadsutfall 2018	ESV dnr 2018-00129, 2018-00199, 2018-00317, 2018-00411, 2018-00523, 2018-00738, 2018-00761, 2018-00822, 2018-00979, 2018-01018, 2018-01261, 2018-01503	3.5.1
Utfallet för statens budget 2017 – del av ESV:s underlag till årsredovisningen för staten	ESV 2018:32	3.5.1
Tidsserier, statens budget m.m. 2017	ESV 2018:42	3.5.1
Tidsserier över utfallet på statens budget i 2018 års struktur	ESV dnr 2018-00238	3.5.1
Pris- och löneomräkning 2017	ESV dnr 2018-00093	3.5.1
Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m. 2017	ESV 2018:33	3.5.1
Den statliga sektorn 2017	ESV 2018:43	3.5.1
Tidsserier för Årsredovisning för staten 2017	ESV 2018:45	3.5.1
Finansräkenskaper	ESV 2018:19, 2018:39, 2018:49, 2018:54, ESV dnr 2018-00183, 2018-01419, 2018-00803, 2018:01420	3.5.1
Inkomstliggaren 2018	ESV 2018:22	3.5.1

Uppdrag	ESV:s benämning	Avsnitt
Redovisning av underlag för prisomräkning av lokalkostnadsdelen i anslagsbaserna för budgetåret 2019 samt reviderat underlag för budgetåret 2018	ESV dnr 2018-00036	3.6.1
Redovisning av underlag för omräkning av Regeringskansliets lokalkostnader i utlandet för beräkningsåret 2019	ESV dnr 2018-00198	3.6.1
Statliga myndigheters lokaler i Stockholm, Solna och Sundbyberg 2016 och 2017	ESV 2018:51	3.6.1
Momshandledning	ESV 2018:48	3.8.2
Periodiseringar under räkenskapsåret	ESV 2018:17	3.8.3
Att redovisa garantier och utlåning	ESV 2017:74	3.8.4
Regelprocessen 2018	ESV:s cirkulär 2018:2-2018:9	3.9
Prognos – statens budget och de offentliga finanserna	ESV 2018:35, 2018:47, 2018:50	4.2
Utvärdering av statens upplåning och skuldförvaltning 2013-2017	ESV 2018:29	4.2.1
Prognosutvärdering 2017	ESV 2018:40	4.3
Arbetsplan Hermes	ESV dnr 2018-00080	5.1

8 Kompetensförsörjning

En god kompetensförsörjning är nödvändig för att ESV ska kunna utföra sina uppgifter och nå uppställda mål. ESV har en bred verksamhet med många olika uppgifter vilket ställer särskilda krav på kompetensförsörjningen.

8.1 ESV:s värdeord

För ESV är den gemensamma statliga värdegrunden en viktig utgångspunkt. Den kompletteras av ESV:s värdeord som beskriver de förhållningssätt som vi står för och som ska vägleda oss i vårt agerande i vardagen. För att lyckas med det behöver värdeorden vara förankrade hos var och en. Medarbetarna ska också kunna identifiera sig med organisationens kultur så att värderingarna genomsyrar genom hela organisationen. Det kräver att våra värdeord beskriver ESV både i ett internt och ett externt perspektiv. Motiverade och engagerade medarbetare bidrar till ESV:s mål och resultat samt till en god arbetsmiljö.

En gång varje år samlas samtliga medarbetare till en gemensam myndighetsdag. Temat i år var ESV:s organisationskultur och värdeord. För att ESV ska vara en myndighet med effektiva processer och med en verksamhetsutveckling som leder till bra resultat behöver vi som organisation bli mer utvecklingsinriktade. Som en del i ESV:s kulturarbete har därför ett av värdeorden bytts ut från handlingskraftig till utvecklingsinriktad. Vi måste våga utmana oss själva både som individer och som organisation, vi behöver vara lyhörda inför omvärlden. Utöver att lära oss mer om detta var syftet med dagen att lära känna kollegorna bättre och stärka medarbetarskapet.

Utöver utvecklingsinriktade är ESV:s värdeord professionella och öppna.

8.1.1 Professionella

Vi uttalar oss med den säkerhet som det innebär att vara expert och redogör för våra ställningstaganden, metoder och arbetssätt på ett väl underbyggt sätt. Vi håller våra löften och är tydliga, begripliga och målgruppsorienterade. Vi kvalitetssäkrar och förankrar alltid våra ställningstaganden internt.

8.1.2 Öppna

Vi är uppriktiga, sakliga, tillgängliga och ger snabba svar. Vi är tillmötesgående och lyhörda för målgruppernas behov och förväntningar. Vi samverkar och delar med oss av vår kunskap inom ESV och hela statsförvaltningen.

8.1.3 Utvecklingsinriktade

Vi är initiativrika och resultatnriktade. Våra analyser och lösningar ligger i framkant och tillför konkret nytta. Vi är nyfikna och tar in, förädlar och förmedlar

kontinuerligt nya kunskaper inom våra områden. Vi är öppna för att ompröva och utveckla våra arbetssätt.

8.2 Attrahera och rekrytera

I år har 11 medarbetare rekryterats till ESV: sex män och fem kvinnor. Utöver detta har vi även rekryterat två visstidsanställda, varav en anställning omfattas av den arbetsmarknadspolitiska åtgärden moderna beredskapsjobb. En av de medarbetare som under förra året påbörjade anställning inom ESV inom ramen för beredskapsjobb har blivit tillsvidareanställd. Vid rekryteringar under året har vi haft kvalificerade sökande till varje utannonserad tjänst. I några fall har det dock varit svårare att hitta den specifika kompetens som vi söker.

För att fortsätta attrahera och rekrytera medarbetare arbetar vi strukturerat för att säkerställa rätt kompetens vid varje anställning. Med vår diversifierade verksamhet är det en förutsättning att målgruppsanpassa rekryteringsprocessen med en väl genomarbetad kravprofil och avstämning om lämpliga rekryteringskanaler. Under året har vi tagit fram en rekryteringsfilm för att marknadsföra ESV som arbetsgivare.

Vi har en introduktionsprocess för nyanställda som bidrar till att nya medarbetare känner sig välkomna och får goda förutsättningar att snabbt sätta sig in i arbetet. Introduktionsutbildningen ger kunskap om ESV:s interna styrning och organisation, vår verksamhet och kunskap om den statliga värdegrunden. De flesta som rekryteras till ESV har god kännedom om statsförvaltningen och vi ser det som vår uppgift att ge våra medarbetare de förutsättningar som rollen som stats tjänsteman kräver. För dem som inte tidigare arbetat inom staten föreslår vi att de gör vår webbutbildning Grunderna i statlig styrning. Vi följer upp både rekryterings- och introduktionsprocess genom samtal med medarbetare för att säkerställa att vi har en bra process och ett bra innehåll.

8.3 Behålla och utveckla kompetens

Varje år genomför vi kompetensanalyser i verksamhetsplaneringen för att säkerställa att vi har rätt kompetens för att utföra uppdraget. Under året har ESV fortsatt att erbjuda utbildning i ESV:s projektmodell. Ett utvecklingsarbete pågår att ta fram en webbutbildning i projektarbete.

Vi arbetar också med att hålla den statliga värdegrunden levande och publicerar olika dilemman kopplat till värdegrunden på vårt intranät där medarbetare har möjlighet att diskutera och kommentera. Syftet med dilemmana är att koppla värdegrundsfrågor till det dagliga arbetet.

Alla chefer har under året träffats i chefsforum med varierande teman, bland annat lönebildning, organisationskultur, mångfald och likabehandling. Utöver chefsforum

har vi också genomfört interna utbildningstillfällen för chefer i arbetsrätt, rekrytering och diskriminering.

Vi har även genomfört ett antal seminarier som riktade sig till hela myndigheten. De handlade exempelvis om aktuell penningpolitik och ekonomisk-politiska utmaningar, finansiell stabilitet, bostadsmarknaden samt digitalisering och offentliga finanser. Vi har även genomfört insatser för att utveckla kompetensen inom arbetsmarknadsekonomi och skatteteori.

8.4 Kompetensväxla och avveckla

Under året har 23 personer slutat sin anställning vid ESV, varav tre personer har gått i pension. Sju medarbetare omfattades av verksamhetsövergång till DIGG. I samband med verksamhetsövergången genomfördes insatser både på grupp- och individnivå, i form av karriärcoachning, rekryteringsstöd och enskilda samtal.

Som framgår av tabellen har personalrörligheten ökat jämfört med förra året. Detta beror huvudsakligen på effekter av verksamhetsövergången till DIGG, att medarbetare som varit tjänstlediga längre tid slutat och att vissa återrekryteringar sker under 2019. Vår bedömning är att den ökade personalrörligheten är tillfällig. Personalrörlighet är bra för organisationen men vi kommer framöver att följa hur personalrörligheten utvecklas.

Tabell 18. Personalrörlighet (%)

	2018	2017	2016
Personalrörlighet	16,6	8,5	14,2

8.5 Arbetsmiljö

Att fokusera på hälsofrågor och samtidigt arbeta med ett traditionellt systematiskt arbetsmiljöarbete ser vi som ett effektivt sätt att bidra till god hälsa hos medarbetarna. Inom ramen för detta arbete har vi genomfört riskanalyser, bland annat inför verksamhetsövergången till DIGG.

För att analysera ESV som arbetsgivare utifrån mångfaldsperspektivet genomförde vi under året en medarbetarenkät på temat mångfald och lika villkor. Enkäten visade på goda resultat. Men för att öka kunskapen, medvetenheten och engagemanget ytterligare har en utbildning genomförts med cheferna.

Arbetsgivaren och de fackliga parterna är i analysen av den årliga lönekartläggningen överens om att det inte finns osakliga skillnader i löner på ESV.

Under året har ESV dessutom genomfört friskvårdsinsatser. Till exempel har vi deltagit med lag i ett motionslopp samt erbjudit tillfällen att träffas i bokcirkel och

gemensamma lunchpromenader, utöver Fritidsföreningens sociala aktiviteter några gånger under året. Vi har också erbjudit medarbetarna ett program för ergonomisk pausgymnastik i datorn.

Tabell 19 visar den totala sjukfrånvaron, fördelat på olika ålderskategorier, kvinnor respektive män samt andelen långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer). Statistiken visar att sjukfrånvaron i samtliga ålderskategorier har minskat jämfört med föregående år. Andelen långtidssjukfrånvaro har också minskat.

Tabell 19. Sjukfrånvaro (%)

	2018	2017	2016
Totalt	1,28	2,79	2,56
–29 år*	-	-	-
30–49 år	1,01	2,04	3,04
50 år–	1,45	3,23	2,30
Kvinnor	1,75	3,25	2,05
Män	0,66	2,13	3,25
Andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro (60 dagar eller mer)	16,36	45,10	41,25

* Sjukfrånvaron särredovisas inte för dessa grupper då uppgifterna kan härledas till enskilda individer.

8.6 Bedömning

Vi bedömer att kompetensförsörjning under året har fungerat väl och bidragit till att ESV kan uppnå verksamhetens mål. Vi har väl fungerande processer, såsom lönebildning, rekrytering och introduktion, goda utvecklingsmöjligheter för medarbetarna samt ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Vi kan se att vissa kompetenser är svårare att rekrytera än andra, vilket gör att vi arbetar aktivt för att göra ESV till en attraktiv arbetsplats och utveckla vår kompetensförsörjning.

9 Finansiell redovisning

9.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter

<i>Belopp i tkr</i>	2018	2017	2016	2015	2014
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad	29 000	29 000	40 000	40 000	40 000
Utnyttjad	18 864	16 583	21 185	20 797	21 650
Räntekontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Maximalt utnyttjad under räkenskapsåret	0	0	0	0	-11 131
Räntekontot					
Ränteintäkter	0	0	0	0	6
Räntekostnader	60	114	130	35	9
Avgiftsintäkter som disponeras					
Budget	12 000	23 950	23 400	28 700	28 265
Utfall	22 490	40 827	30 635	30 079	37 084
Avgiftsintäkter som ej disponeras					
Budget	0	0	0	2 220	2 220
Utfall	0	0	0	555	2 220
Anslagskredit					
Beviljad	8 729	8 050	4 909	4 753	4 640
Utnyttjad	0	0	0	0	919
Anslagssparande					
Anslagssparande	4 580	3 685	4 645	4 537	1 678
Personal					
Antal årsarbetskrafter	139	151	146	149	156
Medelantal anställda	139	154	155	157	161
Driftkostnad per årsarbetskraft					
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 377	1 392	1 375	1 271	1 228
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	822	1 350	2 610	3 368	6 439
Balanserad kapitalförändring*	-1 358	8 009	5 399	2 031	-4 408

*Det ackumulerade överskottet 10 717 tkr för verksamheten administrativa system har under 2018 överförts till Kammarkollegiet enligt beslut RB Fi2017-03735/E2

9.2 Resultaträkning

<i>Belopp i tkr</i>		2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	172 509	173 952
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	22 490	40 827
Intäkter av bidrag	Not 3	5 670	5 644
Finansiella intäkter	Not 4	97	105
Summa verksamhetens intäkter		200 766	220 528
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 5	-134 355	-141 343
Kostnader för lokaler		-15 370	-14 693
Övriga driftkostnader	Not 6	-41 685	-54 090
Finansiella kostnader	Not 7	-67	-123
Avskrivningar och nedskrivningar		-8 466	-8 929
Summa verksamhetens kostnader		-199 944	-219 178
Verksamhetsutfall		822	1 350
Transfereringar			
	Not 8		
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		664	1 961
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		1 106	149
Lämnade bidrag		-1 770	-2 110
Saldo transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	Not 9	822	1 350

9.3 Balansräkning

Belopp i tkr

TILLGÅNGAR		2018-12-31	2017-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 10	13 757	8 604
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 11	2 109	3 700
		15 866	12 304
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 12	81	175
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 13	3 092	5 124
		3 173	5 299
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	Not 14	40	3 303
Fordringar hos andra myndigheter	Not 15	4 618	7 995
Övriga kortfristiga fordringar		0	4
		4 658	11 302
Periodavgränsningsposter			
Företbetalda kostnader	Not 16	5 285	5 315
Upplupna bidragsintäkter		6 262	5 582
Övriga upplupna intäkter		950	2 572
		12 497	13 469
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 17	-3 041	-2 191
		-3 041	-2 191
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	Not 18	11 991	21 859
		11 991	21 859
Summa tillgångar		45 144	62 042
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	Not 19	40	40
Balanserad kapitalförändring		-1 358	8 009
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		822	1 350
		-496	9 399
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 20	441	872
Övriga avsättningar	Not 21	1 630	1 849
		2 071	2 721
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 22	18 864	16 583
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	Not 23	6 178	8 344
Leverantörsskulder		5 407	9 073
Övriga kortfristiga skulder	Not 24	2 282	2 510
		32 732	36 510
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	Not 25	10 367	13 107
Oförbrukade bidrag		470	305
Summa periodavgränsningsposter		10 837	13 412
Summa kapital och skulder		45 144	62 042

9.4 Anslagsredovisning

Belopp i tkr		Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Om - disponerat anslags - belopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning								
1:8 Ekonomistyrningsverket								
ap.1 Ekonomistyrnings - verket förvaltning		1 062	150 384			151 446	-150 189	1 257
ap.2 RK Statsbudgetstöd	Not 26	2 423	20 865		-1 797	21 491	-19 155	2 336
1:12 Riksgäldskontoret								
ap.3 Utvärdering av statens skuldförvaltning - del till ESV		135	397		-126	406	-397	9
1:18 Myndigheten för digital förvaltning								
ap.5 Stöd till regeringens satsning på e-förvaltning	Not 27	42	2 000	-500		1 542	-1 293	249
ap.9 Gem. e-förv.proj – Följa användningen av it och tillvaratagande av digitaliseringens möjligheter	Not 28		5 000	-2 000		3 000	-2 271	729
Totalt		3 662	178 646	-2 500	-1 923	177 885	-173 304	4 580
Avslutade anslag								
2 1:8 ap.2 E-handel i staten del till Ekonomistyrningsverket		23		-23				
Summa avslutade anslag		23		-23				

Finansiella villkor

Anslag UO 2	Post	Belopp	Utfall	Saldo
1:8 ap.1	Högst 1 000 tkr får användas för uppdrag avseende analys av Sameskolstyrelsens kostnadsutveckling.	1 000	756	244
1:8 ap.2	5 000 tkr får användas först efter beslut av Regeringskansliet (Finansdepartementet)	5 000	2 664	2 336

9.5 Tilläggsupplysningar och noter

9.5.1 Kommentarer till noter

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges.

9.5.2 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Summeringsdifferenser kan förekomma vid manuella summeringar.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Omvärdering av fordran respektive skulden har gjorts när den totala differensen överstiger 10 tkr. Understiger differensen fordran/skulden detta belopp har fordran/skulden inte justerats.

Periodavgränsningsposter

För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns på 50 tkr.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr redovisas som anläggningstillgångar. Beloppsgränsen för egenutvecklade datasystem och förbättringsutgifter på annans fastighet är 100 tkr. På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning. Avskrivningen görs månadsvis.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Värdering av anläggningstillgångar	
Egenutvecklade datasystem	5 år
Köpta dataprogram och licenser	3 år
Datorer och kringutrustning	Normalt 3 år. 4-7 år om den ekonomiska livslängden bedöms vara längre än 3 år.
Övriga kontorsmaskiner	3 år
Möbler och övriga inventarier	5 år. Om nyttjandeperioden (t.ex. slutdatum för hyreskontrakt) understiger den ekonomiska livslängden beräknas, i förekommande fall, avskrivningstiden efter den förväntade nyttjandeperioden.
Förbättringsutgifter på annans fastighet	7 år. Om nyttjandeperioden (t.ex. slutdatum för hyreskontrakt) understiger den ekonomiska livslängden beräknas, i förekommande fall, avskrivningstiden efter den förväntade nyttjandeperioden.

9.5.3 Uppgifter om rådsledamöter och ledande befattningshavare enligt 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Utbetald ersättning till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller aktiebolag.

Namn, sidouppdrag	Ersättning i kronor
Clas Olsson Konstnärsnämndens styrelse Försäkringskassans styrelse Jämlikhetskommissionen Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA)	1 411 416
Maria Bredberg Pettersson Fortifikationsverket styrelse (t.o.m. 9 april 2018) Finansinspektionens styrelse	4 500
Urban Hansson Brusewitz Första AP-fondens styrelse och revisionsutskott	6 000
Eva Håkansson Datainspektionens insynsråd (ordförande t.o.m. 28 februari 2018)	4 500
Adnan Dibrani Centrala studiestödsnämndens insynsråd	3 000
Peter Sandwall Kustbevakningens insynsråd Statskontorets insynsråd Totalförsvarets Rekryteringsmyndighets insynsråd Institutet för kvalitetsutveckling, SIQ (t.o.m. 30 juni 2018)	4 500
Katrin Westling Palm E-legitimationsnämnden Min Pensions styrelse Underrättelsesdomstolen ISSA, TC Pensions (Pensionskommittén) SNS Förtroenderåd Anställningsnämnden nya Polismyndigheten	6 000
Anette Åkesson Riksdagsledamot (t.o.m. 24 oktober 2018) Kommunfullmäktige i Båstads kommun (fr.o.m. 1 oktober 2018) Kommunutredningen Stiftelsen Apelydsskolan Hultenheim-Wernstedska Stiftelsen	1 500
Ann-Christin Nykvist Författarfondens styrelse (fr.o.m. 1 juli 2018) Musikalliansen AB Statens fastighetsverks styrelse Rådet för god förvaltningskultur (Statskontoret) Statens servicecenters styrelse	4 500

9.5.4 Redovisning av sjukfrånvaro

Uppgifterna om sjukfrånvaro redovisas i resultatredovisningen under kapitel 8 Kompetensförsörjning.

9.5.5 Noter

Not 1. Intäkter av anslag

	2018	2017
Intäkter av anslag i resultaträkningen	172 509	173 952
Utgifter i anslagsredovisningen	173 304	176 067
Skillnaden beror på:		
– redovisning i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av lämnade bidrag	664	1 961
– semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 som redovisats mot anslag enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen (2011:223)	131	153

Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2018	2017
Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	9 793	14 975
Försäljning av utbildningstjänster	9 504	10 774
Försäljning av konsulttjänster	1 710	1 942
Övrig uppdragsförsäljning	1 483	13 136
– varav avgiftssamråd	1 098	1 106
– varav ramavtalsförvaltning	0	12 012
– varav övrig uppdragsförsäljning	385	18
Summa	22 490	40 827

Intäkter av avgifter enligt 4§ avgiftsförordningen har minskat 2018 med anledning av minskade kostnader i regeringsuppdraget om ramverk för jämförelse av it-kostnader och därmed mindre fakturering till deltagande myndigheter samt att uppdraget överlämnades till DIGG 1 september. Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen består även av resurssamordning med andra myndigheter, bland annat samordnad it-drift med Kammarkollegiet för webbplatsen avropa.se samt gemensam it-drift med Myndigheten för vård- och omsorgsanalys.

Minskningen av övrig uppdragsförsäljning beror på att verksamheten ramavtalsförvaltning överfördes den 1 januari 2018 till Kammarkollegiet.

Not 3. Intäkter av bidrag

Bidrag från statliga myndigheter	2018	2017
Bidrag för ESV:s revision av EU-medel i Sverige	4 304	4 267
Kammarkollegiet, uppdrag uppföljning jämställdhetsbudgetering	0	1 000
Kammarkollegiet, uppdrag om digitalt inlämnande av myndigheternas årsredovisningar	400	0
Vinnova, projekt ny metod för utveckling av statlig styrning utifrån en helhetssyn	30	0
Övriga bidrag	900	347
Summa	5 634	5 614

Bidrag från övriga	2018	2017
Bidrag från EU-kommissionen, reseersättningar	22	6
Bidrag från EU-kommissionen, reseersättningar tjänsteexport	14	35
Återbetalning av bidrag från EU-kommissionen, tjänsteexport	0	-11
Summa	36	30
Summa intäkter av bidrag	5 670	5 644

Not 4. Finansiella intäkter

	2018	2017
Ränta på lån i Riksgälden	84	99
Ränteintäkter kundfordringar	7	4
Valutakursvinster	6	2
Summa	97	105

Not 5. Kostnader för personal

	2018	2017
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier m.m.	-85 091	-89 678
Övriga kostnader för personal	-49 264	-51 665
Summa	-134 355	-141 343

Av lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier med mera avser 177 tkr arvoden till ESV:s insynsråd, redovisningsråd och internrevisionsråd samt arvoden till uppdragstagare.

Personalkostnaderna har minskat under 2018 främst med anledning av verksamhetsövergång till Kammarkollegiet 1 januari och till DIGG 1 september.

Not 6. Övriga driftskostnader

	2018	2017
Inköp av tjänster	-38 678	-49 368
Inköp av varor	-1 224	-2 020
Reaförlust anläggningstillgång	-13	0
Reparation och underhåll	-370	-993
Resor, representation, information etc.	-1 400	-1 709
Summa	-41 685	-54 090

Övriga driftskostnader har minskat 2018 jämfört med 2017. De främsta orsakerna till detta är minskade konsultkostnader med anledning av att ESV:s uppdrag att undersöka möjligheten att använda ett gemensamt ramverk för jämförelse av it-kostnader har överlämnats till DIGG 1 september samt på grund av högre ej aktiverbara konsultkostnader under 2017.

Not 7. Finansiella kostnader

	2018	2017
Räntekostnader avseende räntekontot i Riksgälden	-60	-114
Övriga finansiella kostnader	-7	-9
Summa	-67	-123

Not 8. Transfereringar

	2018	2017
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		
Anslag 1:8 ap.2 kostnader relaterade till RK statsbudgetstöd	664	1 961
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
EU-bidrag via tysk koordinator	1 106	149
Lämnade bidrag		
Lämnat bidrag till Finansdepartementet för deras utvecklingskostnader avseende RK Statsbudgetstöd	-664	-1 961
Lämnat bidrag till övriga svenska parter i EU-projektet E-SENS		
– Lunds universitet	0	-3
– Stockholms universitet	- 1 106	-146
Summa lämnade bidrag	-1 770	-2 110
Saldo transfereringar	0	0

Lämnade bidrag till Finansdepartementet har skett enligt beslut Fi2018/02540/BA och Fi2018/03593/BA.

Not 9. Årets kapitalförändring

Avgiftsfinansierad verksamhet	2018	2017
Ekonomisk styrning	834	972
Administrativa system	0	495
Tjänsteexport	-12	-117
Summa årets kapitalförändring	822	1 350

Kapitalförändringen kommenteras under not 19 Myndighetskapital.

Not 10. Balanserade utgifter för utveckling

	2018-12-31	2017-12-31
IB anskaffningsvärde	65 168	62 678
Årets anskaffningar	8 396	2 490
Årets utrangeringar	0	0
UB anskaffningsvärde	73 564	65 168
IB ackumulerade avskrivningar	-56 564	-52 642
Årets avskrivningar	-3 243	-3 922

Årets utrangeringar	0	0
UB ackumulerade avskrivningar	-59 807	-56 564
Bokfört värde	13 757	8 604

Balanserade utgifter för utveckling består av Hermes statsbudgetsystem, Hermes statsredovisningssystem och ESV:s interna it-system för uppföljning och prognoser på statens budget. Under 2018 har ett utvecklingsarbete bedrivits för att inhämta och bereda delar av budgetunderlaget i Hermes, därav ökningen av årets anskaffningar jämfört med 2017.

Not 11. Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

	2018-12-31	2017-12-31
IB anskaffningsvärde	9 289	6 117
Årets anskaffningar	0	3 172
Årets utrangeringar	-262	0
UB anskaffningsvärde	9 027	9 289
IB ackumulerade avskrivningar	-5 589	-4 232
Årets avskrivningar	-1 591	-1 357
Årets utrangeringar	262	0
UB ackumulerade avskrivningar	-6 918	-5 589
Bokfört värde	2 109	3 700

Utrangering av det gamla diariesystemet har gjorts. Tillgångarna hade inget restvärde.

Not 12. Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2018-12-31	2017-12-31
IB anskaffningsvärde	1 093	1 093
Årets anskaffningar	0	0
Årets utrangeringar	0	0
UB anskaffningsvärde	1 093	1 093
IB ackumulerade avskrivningar	-918	-822
Årets avskrivningar	-94	-96
Årets utrangeringar	0	0
UB ackumulerade avskrivningar	-1 012	-918
Bokfört värde	81	175

Not 13. Maskiner, inventarier, installationer m.m.

	2018-12-31	2017-12-31
IB anskaffningsvärde	21 148	21 456
Överfört IB anskaffningsvärde till annan myndighet	-101	0
Årets anskaffningar	1 528	1 081

Årets utrangeringar	-1 677	-1 389
UB anskaffningsvärde	20 898	21 148
IB ackumulerade avskrivningar	-16 024	-13 859
Överfört IB avskrivningar till annan myndighet	91	0
Årets avskrivningar	-3 537	-3 554
Årets utrangeringar	1 664	1 389
UB ackumulerade avskrivningar	-17 806	-16 024
Bokfört värde	3 092	5 124

Utrangering av datorer och servrar har gjorts. Restvärdet för dessa var 13 tkr. Den 1 september hade några medarbetare verksamhetsövergång till DIGG. I samband med detta tog DIGG över möbler med ett restvärde på 10 tkr.

Not 14. Kundfordringar

	2018-12-31	2017-12-31
Kundfordringar utomstatliga	10	3 250
Kundfordringar utländska	30	53
Bokfört värde	40	3 303

Minskningen mellan åren förklaras av att ramavtalen fakturerades sista kvartalet 2017 och den verksamheten flyttade till Kammarkollegiet den 1 januari 2018. Någon motsvarande fakturering har därför inte skett under 2018.

Not 15. Fordringar hos andra myndigheter

	2018-12-31	2017-12-31
Kundfordringar andra myndigheter	1 988	4 652
Mervärdesskattefordran	2 573	3 343
Fordran skattekonto	57	0
Bokfört värde	4 618	7 995

Fordringar hos andra myndigheter har minskat jämfört med 2017. Detta beror på lägre kostnader i uppdraget för ramverk för jämförelse av it-kostnader samt att uppdraget lämnades över till DIGG 1 september. Detta innebär att faktureringen till de deltagande myndigheterna är lägre under 2018.

Not 16. Periodavgränsningsposter

	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	3 359	3 290
Övriga förutbetalda kostnader	1 926	2 025
– varav förutbetalda kostnader för licenser	1 448	1 753
– varav förutbetalda kostnader för tjänster	201	0
– varav förutbetalda kostnader för tjänster från hyresvärden	277	272
Bokfört värde	5 285	5 315
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter, inomstatliga	6 262	5 582
– varav upplupna bidrag för ESV:s revision av EU-medel i Sverige	6 204	5 529
– varav övriga upplupna bidragsintäkter inomstatliga	58	53
Bokfört värde	6 262	5 582
Övriga upplupna intäkter		
Övriga upplupna intäkter, inomstatliga	950	2 572
– varav upplupna intäkter Myndigheten för vård- och omsorgsanalys gemensam it-drift	394	246
– varav upplupna intäkter Kammarkollegiet drift av webbplatsen avropa.se	556	1 517
– varav upplupna intäkter i regeringsuppdrag	0	809
Bokfört värde	950	2 572
Summa periodavgränsningsposter	12 497	13 469

Övriga upplupna bidragsintäkter har ökat under 2018 jämfört med 2017 bland annat på grund av en högre andel oreglerade TA-medelsansökningar för ESV:s revision av EU-medel i Sverige. Minskningen av övriga upplupna intäkter beror dels på att upplupna intäkter 2018 för avropa.se avser en månad och för 2017 avsåg det ett tertial samt att för 2018 har inga upplupna intäkter uppkommit i ESV:s regeringsuppdrag.

Not 17. Avräkning med statsverket

	2018-12-31	2017-12-31
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	714	1 074
Redovisat mot anslag	3 564	14 469
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-4 300	-14 829
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	-22	714
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-3 621	-4 611
Redovisat mot anslag	169 740	161 597
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-171 646	-161 299
Återbetalning av anslagsmedel	1 923	692
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-3 604	-3 621
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	716	869
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-131	-153
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	585	716
Totalt	-3 041	-2 191

Skillnaden på posten fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde beror på lägre kostnader i december 2018 än motsvarande period 2017.

Not 18. Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

	2018-12-31	2017-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	11 991	21 859
Beviljad kredit	15 000	15 000

1 januari 2018 flyttades verksamheten administrativa system till Kammarkollegiet. Den balanserade kapitalförändringen för den verksamheten utbetalades till Kammarkollegiet enligt RB Fi2017/03735/E2 vilket är huvudorsaken till minskningen av behållningen på räntekontot.

Not 19. Myndighetskapital

	Statskapital	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2017	40	8 009	1 350	9 399
A Ingående balans 2018	40	8 009	1 350	9 399
Föregående års kapitalförändring	0	1 350	-1 350	0
Överföring av kapitalförändring för administrativa system till Kammarkollegiet	0	-10 717	0	-10 717
Årets kapitalförändring	0	0	822	822
B Summa årets förändring	0	-9 367	-528	-9 895
C Utgående balans 2018	40	-1 358	822	-496

Specifikation av myndighetskapitalet

	IB 2018	Överföring av balanserad kapitalförändring till annan myndighet	Årets kapitalförändring	UB 2018
Statskapital	40	0	0	40
Totalt statskapital	40	0	0	40

Avgiftsfinansierad verksamhet

Ekonomisk styrning	-1 701	0	834	-867
Administrativa system	10 717	-10 717	0	0
Tjänsteexport	343	0	-12	331
Totalt avgiftsfinansierad verksamhet	9 359	-10 717	822	-536
Summa myndighetskapital	9 399	-10 717	822	-496

Avgiftsområdet Ekonomisk styrning uppvisar en positiv kapitalförändring på 834 tkr. Detta beror framförallt på ett överskott inom utbildningsverksamheten. Enligt regeringsbeslut Fi2016/02466/E2 får ESV använda anslag för att täcka det ackumulerade underskottet inom avgiftsområdet Ekonomisk styrning. För 2018 har inte anslag använts för täckande av resterande del av det ackumulerade underskottet. Avgiftsområdet har fortfarande ett ackumulerat negativt resultat. Det ackumulerade överskottet på 10 717 tkr från 2017 för administrativa system har överfört till Kammarkollegiet i enlighet med RB Fi2017/03735/E2. Tjänsteexporten uppvisar en negativ kapitalförändring under 2018 beroende på medverkan i ett Taiexuppdrag i Ukraina. För mer information om den avgiftsbelagda verksamheten se kapitel 7.1 Avgiftsbelagd verksamhet.

Not 20. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående avsättning	872	1 038
Årets pensionskostnader	-7	204
Årets pensionsutbetalningar	-424	-370
Utgående avsättning	441	872

Under året har ingen ny delpension beviljats.

Not 21. Övriga avsättningar

	2018-12-31	2017-12-31
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående avsättning	1 849	1 809
Årets förändring	-219	40
Utgående förändring	1 630	1 849

För 2018 har medel använts för Falck Health Care personalstöd, åtgärder för berörda medarbetare med anledning av att verksamhet flyttats till DIGG samt för en intern projektledarutbildning. 2019 beräknas ca 250 tkr av avsättningen att regleras till bland annat karriärcoachning.

Not 22. Lån i Riksgäldskontoret

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående skuld	16 583	21 185
Lån upptagna under året	10 960	4 584
Årets amortering	-8 679	-9 186
Summa	18 864	16 583

Nyupplåningen har ökat under 2018 med anledning av ett utvecklingsarbete för att inhämta och bereda budgetunderlag i Hermes.

Beviljad låneram enligt regleringsbrevet för 2018 är 29 000 tkr.

Not 23. Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2018-12-31	2017-12-31
Leverantörsskulder, inomstatliga	3 930	4 681
Arbetsgivaravgifter	2 191	2 447
Övriga kortfristiga skulder, inomstatliga	7	0
Mervärdesskatt	50	1 216
Summa	6 178	8 344

Minskningen av mervärdesskatten beror på att verksamheten administrativa system flyttades till Kammarkollegiet den 1 januari. Någon fakturering avseende ramavtal finns därmed inte för 2018.

Not 24. Övriga kortfristiga skulder

	2018-12-31	2017-12-31
Källskatteskuld	2 282	2 510
Summa	2 282	2 510

Not 25. Periodavgränsningsposter

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna kostnader		
Upplupna lönekostnader inkl. sociala avgifter	1 425	1 555
Upplupna semesterlöner inkl. sociala avgifter	8 079	8 770
Övriga upplupna kostnader	863	2 782
Summa upplupna kostnader	10 367	13 107
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	0	305
Oförbrukade bidrag, inomstatliga som förväntas tas i anspråk inom tre månader till ett år.	470	0
Summa oförbrukade bidrag	470	305
Totalt	10 837	13 412

Minskningen av övriga upplupna kostnader beror framförallt på att under 2017 utfördes ett arbete avseende nytt dokument- och ärendehanteringssystem vilket medförde övriga upplupna kostnader. Under 2018 har ett bidrag från Vinnova erhållits för ett projekt om Ny metod för utveckling av statlig styrning utifrån en helhetssyn - exemplet innovation inom precisionsmedicin. Bidraget beräknas förbrukas under 2019.

Not 26. 1:8 ap. 2 RK Statsbudgetstöd

ESV har förbrukat den del som står till ESV:s förfogande. ESV har belastat anslaget enligt Regeringskansliets beslut. Regeringskansliets beslut har inte omfattat alla tilldelade medel vilket förklarar det utgående överföringsbeloppet.

Not 27. 1:18 ap. 5 Stöd till regeringens satsning på e-förvaltning

Verksamheten som finansierats med anslag 1:18 ap.5 övertogs av DIGG 1 september därav det uppkomna anslagssparandet.

Not 28. 1:18 ap. 9 Gem. e-förv.proj – Följa användningen av it och tillvaratagande av digitaliseringens möjligheter

Verksamheten som finansierats med anslag 1:18 ap.9 övertogs av DIGG 1 september därav det uppkomna anslagssparandet.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 2019-02-20

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'C. Olsson', written in a cursive style.

Clas Olsson generaldirektör

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.